ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 144 (7144)
ИЮНИИН 19
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Модо урадхуулга дээрэ бүхы арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэхэ

етскэ арад өөрынгөө түрэл Эхэ й hалбаран бадархын, тэрэнэй адалые улам бэхижүүлхын түКоммунистическэ партиин сэсэн н хүтэлбэри доро шэн зоригор ажаллажа байна. Табадахи жэлэй түсэбые болзорhоонь дүүргэлгэдэ, КПСС-эй ЦК-гэй ска Пленумэй түүхэтэ тогтоорэг дээрэнь бэелүүлгэдэ бүгэдай бүхы анхарал оролдолго улагданхай. Хаа хаанагүй соестическэ мүрысөөнэй залирша сэн замхашагүйгөөр дэлгэрнэ.

н манай республикын олон тоомышленна предприятинууд ой модоной промышленносүдэлмэрилэгшэд, хүдөөгэй колтууд, механизаторнууд ажалай бүтээсэ туйлажа, үйлэдбэри үдэр ерэхэ бүри шэнэ, шэнэ танкуудые туйлана.

хүнөө модо урадхуулгын сезон эд, түлэг дундаа ябажа байна. хүдэлмэрилдэг модо урадхууд, инженерно-техническэ хүрилэгшэд энэ халуун хүдэлмэхаhа саг сооно үнгэргэхын түгаа ехэ үүсхэл оролдолготойүдэлмэрилжэ байна. Өөhэдынэхэлээр социалистическэ мүрыгэнөөр дэлгэрүүлээд, үйлэдбэөө даалгабарине болзорhоонь дүүргэхын түлөө Үдын бассейколлектив эрмэлзэнэ. Энэ жэлдэ н ба унжагай хабарай байбазарим түрүү участогууд модо уулгын сезонние эмхитэйгээр эд, хэдэн мянган кубометр моафигhаа урид урадхуулаа. Дээын модо урадхуулгын участоколлектив (начальнигынь нүхэр ндоржиев) энэ жэлэй сезонние бэлэдхэлтэйгээр угтаад, модо уулгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ. Тус участогта үдэрэйнгөө абарине дүүргэдэггүй хүдэлмэ үсөөн. Модо урадхуулагшад элүүлэгдэhэн уялгануудые эршэтэ ажалай үльгэр жэшээе харуулна.

до урадхуулгын Байкальска рын хүдэлмэришэд ехэнхидээ а гол дээгүүр модо урадхуулм. Тэндэ хүдэлмэрилжэ байhан Истомин, Батурин гэгшэдэй бригаданууд социалистическэ өөнэй тугые дээрэ үргэжэ, түүлэй зэргэдэ ябалсана. Энэ модо урадхуулагшадай байра л, тэдээниие культурнаар ханнилээд hайжараа. Тэндэ ниилитическэ болон ойлгууламжын мэри үндэр хэмжээндэ саг үрэ ябуулагдана.

этэй хамта, модо урадхуулгые эршэмтэйгээр, хурдан темпээр лха бүхы арга боломжонууд нээр хэрэглэгдэнэгүй. Иланэлдэб механизмууд болон тракашинанууд hулаар ашаглагдаЭрье дээрэhээ модо уhанда табилгые, шэрэлгые механизацилха дүүрэн арга боломжонууд бии. Теэд, энээн тушаа модо урадхуулгын Байкальска болон Үдын конторонуудай хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа багаар табина. Хэрбээ модо урадхуулга дээрэ ажал ехэтэй хүдэлмэриие трактор, лебёдко болон бусад механизмуудай хүсөөр хэбэл, хэды ехэ үнэтэ саг, хүдэлмэришэдэй хүсэн алмагдаха байгааб!

Модо урадхуулга дээрэхи дутагдалнуудай үшөө нэгэниинь юуб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй хүсэн зарим участогуудта ехээр дуталдана. Энээн тушаа илангаяа Хэжэнгын, Заиграйн аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа багаар хандуулна. Мүнөөшье болотор сезонно хүдэлмэришэд модо урадхуулга дээрэ хүсэд табигдаадүй байhаар. Ушар иимэhээ зарим участогууд үйлэдбэриингөө даалгабарине дүүргэнэгүй.

Ойрын үдэрнүүдтэ хүдэлмэришэдэй хүсөөр бүхы участогуудые дүүрэнээр хангахын тулада партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомууд эрид хэмжээнүүдые абажа, модо урадхуулгын конторонуудта бодото туhаламжа үзүүлхэ ёhотой.

Мүн модо урадхуулагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие мүнөөнэй эрилтын ёhоор, улам дээдэ хэмжээндэ удха түгэлдэрөөр ябуулжа, тэдэнэй ажалай журамые эрид hайжаруулха шухала. Имагтал ажалай эмхидхэлэй hула дээрэhээ Худанэй болон Черемуховско участогууд гээгдэжэ ябана.

Модо урадхуулга дээрэ ажаллажа байhан хүдэлмэришэдэй культурна ба ажаhуудалай эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангалгада ехэхэн анхарал хандуулагдаха ёhоотой. Илангаяа тэдэниие үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар болон бусад хэрэгсэлнүүдээр таhалгаряагүйгөөр хангажа байха шухала. Энээн тушаа нэн түрүүн леспромхозуудай ОРС-нуудай хүдэлмэрилэгшэд бүхы анхаралаа хандуулха зэргэтэй.

Участогууд дээгүүр нүүдэл кино ябуулха, медицинскэ туhаламжые hайжаруулха гэхэ мэтын шухалын шухала асуудалнууд заашье мартагдаха ёhогүй.

Модо урадхуулгын конторонууд болон участогуудай партийна, комсомольско, профсоюзна организацинууд улам үргэнөөр дэлгэржэ байгаа социалистическэ мүрысөөндэ хүдэлмэришэн бүхэниие хабаадуулжа, үйлэдбэриингөө даалгабарине үлүүлэн дүүргэлгэдэнь ажалшадай хэшээл зоригые хандуулха зэргэтэй.

Эхэ оронойнгоо арадай ажахыда эрхим шанартай барилгын модо элбэгээр эльгээхын тулада бии байгаа бүхы арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэжэ, республикымнай модо урадхуулагшад абаhан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ байhандань найдагдана.

Артелиин түрүүлэгшэ — колхозно үйлэдбэриие эмхидхэгшэ мүн

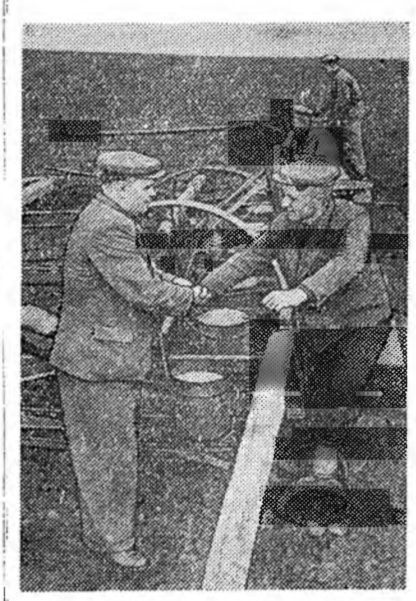

КРАСНОДАРСКА ХИЗААР. Гурбан жэлэй саада тээ Усть-Лабинска районой «Кубань» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд П. Н. Свечниковые түрүүлэгшэр hунгаhан юм.

Шэнэ түрүүлэгшэ парторганизациин туhаламжатайгаар кадрнуудые бэхижүүлжэ эхилбэ.

П. Н. Свечников ажалые зүбөөр эмхидхэлгэдэ ехэ анхаралаа хандуулба. Хүдэлмэриин наряд үгэхын тула колхознигуудые үдэр бүри hаатуулангүйгөөр, бригадирнууд агрономтой хамта 10 үдэрэй наряд нэгэн доро зохёодог болобо.

Олонхи колхознигууд hуралсана, мэргэжэлээ дээшэлүүлнэ. Гурбан жэлэй агрозоотехническэ курсые 700 хүн дүүргээ. Мүнөө үшөө 350 хүн курсада hуралсажа байна. Шэнийсын ургаса колхоздо ехээр дээшэлээ. hү hаалга хоёр хахад дахин ехэ болобо.

Ажахыда кукуруза ехэ hуури эзэлнэ. Энэ жэлдэ энэ культурын тарилга 635 гектараар ехэ болгогдохо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой поли дээрэ кукуруза тарилга. Артелиин түрүүлэгшэ СССР-эй Верховно Соведэй депутат П. Н. Свечников (зүүн гарhаа) ба тракторна бригадын бригадир М. И. Клепиков сеяльщигүүдэй хүдэлмэри шалгажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неругэй СССР-тэ ерээд байлга

РУБЦОВСК. (Алтайска хизаар). июниин 17. (ТАСС). Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неру, тэрэнэй басаган Индира Ганди ба тэрээнтэй хамта ябагшад мүнөөдэр Рубцовскhоо Магнитогорск ошохоор мордобо.

Дж. Неру аэродром дээрэ ингэжэ мэдүүлээ:

— Хани халуунаар угтаhанайтнай түлөө баясхалан хүргэнэб. Намайе hэргээhэн танай үргэн уужам тала, танай талын hэбшээ hалхин намайе ехэ баясуулаа.

Премьер-Министр Нерутэй хамта Советскэ Союзаар ябалсаhан индийскэ журналистнууд Рубцовскhоо Магнитогорск мүн лэ ниидэжэ ябалсаба.

МАГНИТОГОРСК, июниин 17. (ТАСС). Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неру ба тэрээнтэй хамта ябагшад мүнөөдэр Магнитогорск ерэбэ. Дж. Неруе ажалшадай депутадуудай Магнитогорско городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ К. И. Полукин, ажалшадай депутадуудай Челябинска областной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Г. А. Бездомов, КПСС-эй Челябинска областной комитедэй секретарь Н. В. Лаптев, олониитын түлөөлэгшэд аэродром дээрэ угтаа.

Дж. Неруе hаяар 25 жэл гүйсэхөө байhан залуу город—Магнитогорскын ажалшадай үмэнэhөө горгүйсэдкомой түрүүлэгшэ К. И. Полукин амаршалба.

Индиин Республикын Премьер-Министр баяртайгаар угтаhанай түлөө үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэбэ.

— Манай город шэнэ город юм гэжэ таанар хэлэнэт,—гэжэ Дж. Неру хэлэбэ, — гэбэшье энэ город бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ болоhоор үнинэй. Танай ороной хүсэ шадалые ехэдхэдэг угаа ехэ продукци эндэ бэлэдхэгдэнэ.

Эб найрамдал бүхы хүнүүдтэ шухала хэрэгтэй юм гэжэ Дж. Неру хэлээ.

— Эб найрамдалай түлөө бидэнэр бүгэдөөрөө тэмсэхэ ёhотойбди, — гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Городой ажалшад Дж. Неруе нэрьемэ альга ташалгаар, баярай хашхаралдаагаар амаршалба. Эдир пионернүүд Нерудэ ба Индира Гандида ехэ баглаа сэсэгүүдые барюулаа. Дж. Неругэй ябажа байhан харгыгаар Магнитогорскын олон мянган хүнүүд тэрээндэ ехээр альга ташаба. «Ерэхыетнай гуйнабди!», «Индийско-советскэ хани барисаан мандаха болтогой!», «Агууехэ индийскэ арадай түлөөлэгшэдтэ халуун баяр хүргэнэбди» гэhэн бэшэгтэй улаан бүдөөр городой үйлсэнүүд гоёогдонхой байгаа.

МАГНИТОГОРСК, июниин 17. (ТАСС). Ажалшадай депутадуудай Магнитогорско городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ К. И. Полукин Индиин Республикын Премьер-Министрын хүндэлэлдэ мүнөөдэр завтрак үгөө.

Удаань Индиин Республикын Премьер-Министр, тэрээнтэй хамта ябагшад, мүн индийскэ журналистнуудай делегаци нэгэ хэдэн часай турша соо Европо соо эгээн ехэ Сталинай нэрэмжэтэ Магнитогорско металлургическа комбинадта ябажа танилсаа. Горнягууд айлшадые халуунаар амаршалжа, Нерудэ магнитна городой баялиг минералнуудые хэhэн гоё hайхан хайрсаг бэлэг болгон барюулба.

Джавахарлал Неру Коксохимическэ цехые мүн лэ хараа. Премьер-Министр шэрэм хайлуулха процессые илангаяа hонирхоо. Эсэгэ ороной шэнэ техникээр зэбсэглэгдэhэн наймадахи доменно пеэшэнэй дэргэдэ Дж. Неру мастер А. Шапилинай бригадын хайлуулагдаhан шэрэмээ гаргахыень удаан байжа хараа, фурмын нүхөөр энэ ехэ пеэшэнгэй зосоохиие хараба. Доменщигүүд Магнитогорско шэрэмээр Уралай шадамар мастер Зайковай шудхаhан Дж. Неругэй скульптурна портрет тэрээндэ бэлэглэбэ.

Премьер-Министр мартеновскэ пеэшэнгүүдые хараад, № 3 блумингын главна постдо гараба.

Металлургическа комбинадай цехүүд дотор, металлургнуудай баруун бэеын шэнэ городой үйлсэнүүдтэ, аэродром тээшэ бусаха замдань — хаа хаанагүй Джавахарлал Неруе олон мянган эрэшүүл, эхэнэрнүүд ба үхибүүд халуунаар амаршалаа.

Магнитогорскынхидhээ мордохо зуураа, Неру хани халуун үгэ хэлэжэ, өөрынгөө арадай үмэнэhөө хани барисаанай амаршалга хүргэбэ.

Аэродром дээрэ магнитогорскын металлургнууд Ленинэй нэрэмжэтэ Златоустовска заводой хүдэлмэришэдэй түмэрөөр хэhэн гравюрануудые айлшадта бэлэглээ: Джавахарлал Нерудэ — Мохандас Каранчанда Гандиин портрет, Индира Гандида — Дж. Неругэй портрет бэлэглээ. Индиин арадта бэлэг болгон, «Арадуудай хани барисаан» гэhэн гравюра бэлэглэгдэбэ. Металлургнуудай үхибүүд Индиин Премьер-Министртэ бэлэг болгон, тэрэнэй портредые, мүн тэрэшэлэн магнитогорско металлургическа комбинадай панорамые модон дээрэ гараар hиилэhэн байна.

Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неру ба тэрээнтэй сугтаа ябагшад Магнитогорскhоо Свердловск ошохоор ниидэбэ.

Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ дээрэ

Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ дээрэ хэдэн мянган экскурсантнууд шэнэ ба боро газар ашаглаха дүй дүршэл шэнжэлэн харана. Тэрэ хадаа «Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын», «Казахска ССР-эй», «Сибирь», «Урал» павильонуудай стенднүүд дээрэ үргэнөөр харуулагданхай. Шэнэ газар ашаглалгада хүдэлмэрилжэ байhан түрүүшын хүнүүдэй бодото хөөрөөе экскурсантнууд тусгаар hонирхолтойгоор харана.

Кемеровскэ, Чкаловска, Запорожско ба бусад областьнуудай олон экскурсантнууд июниин 14-дэ сугларжа, Казахска ССР-эй Акмолинска областиин «Самарский» гэжэ совхозой директор И. Г. Лихобаба гэгшын лекци шагнаба. Тэрэ хадаа шэнээр ашаглагдаhан газар дээрэ шэниисын нюдэ алдама полинуудаар хүреэлэгдэhэн шэнэ тосхоной урган гараhан тухай, Казахстанда москвагайхидай ба ленинградайхидай ерэжэ шэн зоригтойгоор ажаллаhан тухай мэдээсэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ совхоз 1500 гектар арижа, зуун мянга шахуу пүүд таряа хуряажа абаhан байна. Энэ жэлдэ совхозой тарилгын талмай 23.400 гектар хүрэтэр ехэ болоо. Мүнөө ерэхэ жэлэй тарилгын газар элдүүрилэгдэжэ байна.

Совхозой коллектив таряанайнгаа газар дээрэ 2 миллион пүүдhээ бага бэшэ шэниисэ ургуулхын түлөө тэмсэнэ. Ажахыгаа техникээр hайн зэбсэгжэhэнэй ашаар ажалай эрхим бүтээсэ туйлагдаа.

Выставкэ дээрэ колхозно ба совхозно малшадай уулзалга hонирхолтойгоор үнгэрнэ. Тэдэнэр бүхы түрэлэй малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар бэе бэеынгээ дүй дүршэл андалдан абалсахые хүсэнэд. «Караваево» гэжэ мэдээжэ костромской совхозой зоотехник нүхэр Примакинтай хөөрэлдөөндэ олон зуун экскурсантнууд хабаадаа. Суута Караваевско үүлтэртэ эбэртэ бодо малай хайшан гэжэ бии болгогдоhон тухай ба тэндэ тэжээлэй базын хайшан гэжэ хүгжэжэ байhан тухай тэрэ хэлэбэ.

«Эбэртэ бодо мал» гэжэ павильон соо Шиловско районой «Фундамент социализма» гэжэ колхозой рязанска малша бүлэ Корнечихинтэн «Караваево» гэжэ совхозой hаалишан Социалистическэ Ажалай хоёр дахин Герой А. И. Смирноватай танилсаба. Солото hаалишан совхоздоо яажа hү ехээр hаадаг дүй дүршэлөө хөөрэжэ үгэhэн, үнгэрэгшэ жэлдэ 8.931 килограмм hү үгэhэн, өөрынгөө харууhалжа байhан эрхим үнеэдэй нэгэн — «Медянку» гэжэ үнеэгээ харуулаа. Энэ үнеэн сүүдхэ соо эгээл ехэ hү үгэхэдөө 38 килограмм үгэдэг юм.

«Московско, Тульска, Рязанска, Калужска областьнуудай» павильон соо Корнечихинэй бүлын гэшүүд центральна зонын хэдэ хэдэн колхозуудай экскурсантнуудтай уулзаба. Гэр бүлын эзэн С. Ф. Корнечихин, тэрэнэй басаган — колхозой хонинной ба шубуунай фермэнүүдые даагша Прасковья Степановна экскурсантнуудтай үнэн зүрхэнhөө хөөрэлдэхэ зуураа, ниитын малажалые хүгжөөхын түлөө гэр бүлынхидэйнгөө колхоздо ямараар ажаллажа байhан тухай тэдэнэртэ хөөрэжэ үгэбэ.

— Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ хадаа улам hайнаар ажаллахыемнай, бүри ехэ үрэ дүнгүүдые туйлахыемнай hургана, — гэжэ нүхэр Корнечихин мэдүүлбэ.

(ТАСС).

А. М. Горькиин дурасхаалда

най ороной ажалшад советлитературын эхи табиhан, социастическэ реализмын үндэhэ hуури улhан А. М. Горькиин дурасхые үргэнөөр тэмдэглэнэ. Ороагууехэ уранзохёолшын hаhа hаар 19 жэлэй ойн июниин 18гүйсэhэнтэй дашарамдуулан зохёолшодой Центральна байа июниин 15-наи үдэр Горьзохёолнуудта зорюулагдаhан болобо.

рэнэй мүнхэ зохёолнуудые унa олон хүнүүд, уранзохёолшод агууехэ уранзохёолшын дурасхаалые тэмдэглэхээ ерэбэ. Сугларагшад А. М. Горькиин бүлынхидые халуунаар угтаа.

Уранзохёолшо В. И. Немцов вечер нээбэ. Филологическа наукануудай доктор В. Я. Кирпотин А. М. Горькиин ажабайдал ба зохёохы ажалай зам тухай хэлэбэ.

П. Железнов, Л. Никулин, Н. Чертова гэгшэд Горькитой уулзаhан тухайгаа хөөрэбэ.

(ТАСС).

Дэдэ hургуулинуудта экзамен болоно

оной 800 дээдэ hургуулинуудта нен абалгын сесси боложо байиллион хахад шахуу студентэкзамен барина. Хүдэлмэрилжажуугаар hуралсадаг 600 мянун тэдэнэй тоодо оролсоно.

В. Ломоносовой нэрэмжэтэ овско университедтэ hуралсадүүргэн гараха студентнүүдhээ , 12 мянга гаран хүн экзамен на. Биолого-хүрьhэнэй, географска, геологическа ба хэдэн бу факультедүүдтэ экзамен дүүрээ. эгшэ жэлэй хабарай сесситэй ахада эрхим ба hайн сэгнэлтэ шадай тоо олошорбо.

замен бариhан олохон студентэлдэб янзын районуудта, тэрэ Камчатка, Чукотка, Якутида икаар ошобо. Байгаалиин фаедүүдэй студентнүүд СССР-эй Наукануудай академиин, геологиин ба газарай баялиг хамгаалгын Министерствын, мүн бусад организацинуудай экспедицинүүдтэ хабаадаха юм.

Бауманай нэрэмжэтэ Московско техническэ дээдэ училищиин нэгэдэхи 3 курсада табан мянга хахадhаа үлүүтэй хүбүүд, басагад экзамен барижа байна. Экзамен бариhан 4-дэхи ба 5-дахи курсануудай студентнүүд Уралай, Донбассай ба промышленна бусад районуудай заводуудта ошобо. Тэдэнэр тэндэ мастернуудтай, технологуудтай, конструкторнуудтай хамта хүдэлмэрилхэ юм.

Техническэ, гуманитарна, медицинскэ ба бусад олон дээдэ hургуулинуудта сесси июниин дүүрэтэр үргэлжэлхэнь (ТАСС).

Научно-техническэ литературые дэлгэрүүлхэ

Научно-техническэ литература дэлгэрүүлхэ асуудалнуудта зорюулагдан, июниин 14-дэ болоhон зүблөөндэ столицын 300 гаран библиотекын хүдэлмэрилэгшэд хабаадаба.

СССР дотор техническэ литературые дэлгэрүүлхэ баян дүй дүршэл бии. Профсоюзна ба ниитын библиотекэнүүдhээ гадна, СССР дотор 10 мянга шахуу тусгаар техническэ библиотекэнүүд техническэ ном дэлгэрүүлэн хүдэлмэрилнэ. Эдэ библиотекэнүүдтэ советскэ болон гадаадын наукын ба техникын элдэб hалбаринуудай талаар литературын туйлай ехэ фонд бии.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ бүхэсоюзна обществын центральна политехническэ библиотекэ ба дээдэ hургуулинуудай министерствын гүрэнэй научна библиотекэдэ техническэ литература тон олоор хадагалагдажа байдаг. Центральна политехническэ библиотекын фонднуудта 2 миллион шахуу ном бии юм. Тэрэ хадаа жэл соо 36 мянган уншагшадые хангана. Гүрэнэй научна библиотекэ Горький, Молотов, Саратов, Сталинград, Челябинск ба ороной промышленна бусад центрнүүдтэ 13 филиалнуудтай байна.

Зүблөөн дээрэ Москвагай хэдэ хэдэн библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд научно-техническэ ном дэлгэрүүлхэ талаар хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые андалдан абалсаа.

Техническэ, профсоюзна ба ниитын библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие тааралдуулан ябуулха шухала гэжэ баталан абтаhан шиидхэбэри сооно хэлэгдэнэ. Техническэ литература дэлгэрүүлхэ талаар түрүү библиотекэнүүдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэхэ гэжэ мүн шиидхэгдээ.

(ТАСС).

Кукурузын ургаса хуряалгые механизацилха асуудалаар болоhон научно-техническэ Соведэй заседани

Июниин 14-дэ СССР-эй Хүдөө ажахын министерстводэ кукурузын ургаса хуряалгые механизацилха асуудалда зорюулагдаhан научно-техническэ Соведэй үргэн заседани болоо. Москва болон Украинын эрдэмтэд, СССР-эй Хүдөө ажахын Министерствын болон СССР-эй Совхозуудай министерствын хүдэлмэрилэгшэд, машина бүтээлгын мэргэжэлтэд, мүн тэрэшэлэн машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилэгшэд заседанида хабаадалсаа.

Байгша ондо кукурузын ургасые шадаал hаа түргэнөөр хуряажа абаха тухай, энээнэй тулада МТС-үүдтэ бии байгаа бүхы механизмуудые хүсэдөөр хэрэглэгдэхэ тухай асуудалнууд заседани дээрэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдээ. Мүн тэрэшэлэн уралан зохёогшодой дурадхаhан элдэб шэнэ машинанууд болон кукуруза хуряалгада хэрэглэгдэхэ түхеэрэлтэнүүд тушаа хэлсэгдэhэн байна. Энэ зундаа кукурузын буурсагуудые таhалха «ОК-840» гэжэ аппарат туршажа үзэгдэхэнь. Энэ аппарат Хүдөө ажахые механизацилгын украинска институтда зохёогдоо юм. Тэрэниие тусхай машина дээрэшье, мүн ямаршье комбайн дээрэ тодхожо болохо байна. Аппарат өөрөө тусхай регуляртортай. Энээнэй ашаар кукурузын ямарааршье эдеэшээд байхада хуряажа болохо байна. Хүдөө ажахые механизацилха бүхэсоюзна институтда зохёогдоhон шэнэ комбайн туршалгада ороо. Энэ машина кукурузын эшэнүүдые сабшажа ябахатаяа хамта буурсагуудыень таhалаад, бункер соогоо оруулжа байха аргатай юм. Кукурузын эшэ намаанууд сабшагдаад, жэжэдхэгдэжэ хэршэгдээд, машинада гү, али тракторна тэргэдэ ашаглажа байха байна.

Энэ жэлдэ МТС-үүдэй рационализаторнуудай ухаалан зохёоhон машинанууд олохон колхозуудта хүдэлгэгдэхэнь. Днепропетровско областиин Божодаровска МТС-эй комбайнер Е. К. Компанец гэгшэ заседани дээрэ үгэ хэлээ. Тэрэ хадаа «Сталинец-6» комбайнаар кукуруза хуряахын тулада тусхай түхеэрэлтэ зохёогоо юм. Мүн тэрэшэлэн энээнтэй адлирхуу түхеэрэлтэ зохёоhон баhа тэрэ областиин Девладовска МТС-эй директор А. И. Коваль, кукуруза 4 рядтайгаар хуряаха комбайн байгуулhан, мүн тэрэ областиин Ново-Московско МТС-эй комбайнер Социалистическэ Ажалай Герой Г. И. Байда гэгшэд заседани дээрэ үгэ хэлээ.

Кукурузые түргэнөөр хуряадаг түрүүшүүлэй дүй дүршэлые согсолжо, үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэhэн шиидхэбэри научно-техническэ Соведэй заседани дээрэ абтаа. Мүн газар газарта ажаhуудаг ухаалан зохёогшодой хүдэлмэриие согсолжо, шэглүүлжэ байха, МТС-үүдтэ бии болгогдоhон бүхы машинанууд болон механизмуудые туршажа байлга эмхидхэхэ гэжэ шиидхэгдээ.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Малажалhаа ашаг шэмэ абалгые эрид дээшэлүүлхэ

Һаяхан Яруунын аймагай партийна ба ажахын эдэбхитэдэй суглаан болобо. Суглаан дээрэ «КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэриин үндэһөөр хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудай дүүргэлтэ тухай» асуудалаар партиин айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Доржиев** элидхэл хэбэ.

Хүдөө ажахые түсэблэлгын шэнэ гуримые бэелүүлэн, аймагай колхозууд КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй даалгабарии таба—зургаан жэл соо бэшэ, харин ойрын хоёр — гурбан жэлэй туршада дүүргэхэ аргатай гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Тиимэһээ 1955 он хадаа тус хэмжээ-ябуулгануудые дүүргэлгэдэ эгээл шиидхэхы жэл болоно.

Аймагай колхозууд мүнөө жэлдэ ороohо тарянай ургасые үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо хоёрhoo үлүү дахин дээшэлүүлхээр хараалаанхай. Бүхы колхозууд ороohото культурануудай тарилгые 7—12 хоног соо hайн шанартайгаар хэжэ, баян ургасын бата бэхи hуури табиба. Майн 28-да бүхы аймаг соо кукуруза тарилга сүм дүүрэжэ, колхозууд 1902 гектарта, мяха-hүнэй совхоз 470 гектарта кукуруза тариба.

Июниин 1-нэй мэдээгээр аймаг дотор эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ түсэб 102,7 процент, хони үсхэбэрилхэ түсэб 90,6 процент дүүргэгдээд байба. Мүн малай ашаг шэмэ үгэлгэнь мүнөө жэл нилээд дээшэлээ. Мүнөө жэлэй 8 hара соо үнгэрэгшэ жэлэйхитэй сасуулбал хоёр дахин ехэ hүн hаагдаа. Зарим түрүү колхозууд үнеэдэйнгээ hү үгэлгые 3 дахин дээшэлүүлhэн байна.

—Манай колхозой партийна организаци ба правлени малажалhаа ашаг шэмэ ехээр абаха, нэн түрүүндэ hү ехээр hааха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлнэ,—гэжэ Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Банзаров хэлэнэ.—Гүрэндэ hү тушаалгаяа колхознай майн 10-да дүүргээд, мүнөө hү гүрэндөө худалдажа байна. Гэхэтэй хамта, энэ хүдэлмэридэмнай «Маслопромой» предприятинууд халтад гэбэл hаад ушаруулхаяа hанана. Ушар юуб гэхэдэ, аяар Марагтын гүүртэhээ Поперечный тоhоной заводто hү шэрэжэ асархадамнай «юулхэ амhарта үгыбди» гээд үни удаан саг соо хүлеэлгэхэдэнь hүнэй ээдэхэ ушарнууд үзэгдэнэ. Мүн Хангирай гүүртэ дээрэхи сепараторна пункт гүйсэд хүдэлмэришэдөөр хангагдаагүй дээрэhээ hү машиндалгые болошогүйгөөр унжагайруулна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ артель малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулжа, ашаг шэмыень нилээд дээшэлүүлхээр хараалаанхай. Богонихон болзор соо 200 гектар кукуруза hайн газарта, эрхим шанартайгаар таригдаа. Гектар бүриһөө эндэ 220 центнер кукурузын ногоон, 15—20 центнер эдеэшэжэ байhан буурсаг абтахаар хараалагданхай. Мүн сабшалангай газар дээрэ 800 тонно наг шэбхэ гаргагдажа, 2000 гектар уhалагдаа. Энээн тухай тус артелиин түрүүлэгшэ нүхэр **Оширов** суглаан дээрэ хэлэбэ.

Тиихэтэй хамта үгэ хэлэгшэд малажалhаа ашаг шэмэ абалгада бии байhан ехэхэн дутагдалнуудые элирүүлэн, тэрэниие усадхаха арга замуудые зааба.

Аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр **Подшивалов** аймагай колхозуудта шубуу олоор үсхэбэрилхэ шухала байhан тухай хэлэбэ. Зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэр энэ ажахые тоохогүй ябадал гаргажа, анхаралаа тон багаар табина. Жэшээнь, Кировэй, Сталинай нэрэмжэтэ «Коммунизм» болон бусад колхозууд үндэгэ тушааха түсэбөө дүүргэнгүй, таhалдуулжа байна, гэжэ нүхэр Подшивалов шүүмжэлбэ.

—Манай колхозуудта ашаглагдаадүй резервнүүд нилээд ехэ бии,—гэжэ Эгэтын МТС-эй директор нүхэр **Танхасаев** хэлэбэ. — Жэшээнь, намартаа хониной нооhо хоёрдохёо хайшалжа, нооhо абалгые ехэдхэхэ арга байна, теэд энэ резерв хэрэглэгдэнэгүй.

Мүн үгэ хэлэгшэд МТС-үүдэй мэргэжэлтэдые шангаар шүүмжэлбэ. Тэдэнэр хадаа малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхын тула түрүү аргануудые дэлгэрүүлгын, үүлтэр hайжаруулгын талаар мүртэй юумэ хэнэгүй. МТС-эй ахалагша мэргэжэлтэд малай фермэнүүд, гүүртэнүүдээр, колхозой полинуудаар тон үсөөн ябадаг байна.

—Хабарай тарилгын үедэ манай колхоздо Эгэтын МТС-эй главна агроном нүхэр Буртонов миил нэгэ дахин ерээд, тэрэ мүртөө конторомнай нэгэ хэды hуугаад ябашоо hэн,—гэжэ Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр **Кузнецов** шүүмжэлбэ.

Һү hаалгаар, хониной нооhо хайшалалгаар зарим тэды туйлалтанууд байбашье, харин мяха үйлэдбэрилгөөр өөдтэй юумэ хэгдэнэгүй гэжэ эдэбхитэдэй суглаан гэмдэглэбэ. Мүнөө болотор колхозуудта мал шахажа таргалуулгын гүүртэнүүд, отаранууд эмхидхэгдээдүй. Гахайн мяха үйлэдбэрилгэ ехээр гээгдэжэ байна. Аймагай колхозууд гахай үсхэхэ түсэбөө холо дүүргээдүй.

Мүн аймаг дотор силоснэ барилгын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Тус бүридөө 125 тоннын багтаамжатай 220 траншей түхеэрэгдэхэ ёhотой аад, миил арбаадынь хэгдэжэ байна. Энэ хүдэлмэриие түргэдхэхын тула гашейнхидэй үүсхэлые hайшаан партиин айком июниин 5-hаа июлиин 5 хүрэтэр силоснэ барилгын hара соносхобо.

Партиин айкомой инструкторска группын хүдэлмэрилэгшэд колхозуудай экономикые гүнзэгыгөөр шудалнагүй, фермэнүүд, гүүртэнүүд дээгүүр үсөөн ябана гэhэн шүүмжэлэл суглаан дээрэ гараа.

—КПСС-эй айкомой Сосновско МТС-эй зонын инструкторска группын инструктор нүхэр Гурцев, тэрэшэлэн айкомой секретарь нүхэр Гантимуровшье манай артелиин малажал дээрэ хаа яа лэ ябадаг,—гэжэ Маленковой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр **Намжилов** шүүмжэлбэ.

Мүн Сосновско МТС-эй директор нүхэр **Нагорных,** мяха-hүнэй совхозой главна агроном **Кузьменок,** аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Филиппов,** Кировэй нэрэмжэтэ артелиин түрүүлэгшэ нүхэр **Лосев** болон бусад үгэ хэлэбэ.

Партийна болон ажахын эдэбхитэдэй суглаан малажалhаа ашаг шэмэ абалгые энэ жэлдэ эрид дээшэлүүлхээр хараалhан дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаба.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан

Һаяхан Кударын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан болобо. Тус суглаан дээрэ «1955 ондо ороohо таряа болон малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэ болгохо тухай аймагай колхозуудай хараалhан хэмжээ-ябуулгануудай дүүргэлтэ тушаа» партиин айкомой секретарь нүхэр Федоров элидхэл хэбэ.

Энэ асуудалаар суглаан дээрэ мүн Ехэ-Кударын МТС-эй директор нүхэр Дмитриевэй, Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Совиковой элидхэлнүүд шагнагдаба.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолые бодото дээрэнь бэелүүлхэ талаар аймагай партийна, советскэ органуудай, колхозууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэридэ бии байhан ехэхэн дутагдалнууд суглаан дээрэ элирбэ.

Тус асуудалаар аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан зохихо тогтоол баталан абаба.

Һаяхан hаалишад, мал адуулагшадай, фермэнүүдые даагшанарай республиканска зүблөөн боложо үнгэрөө. Һү hаалгые, мяха абалгые дээшэлүүлхэ гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад республикын бүхы hаалишад, мал адуулагшадта хандаhан хандалга баталан абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүблөөндэ хабаадагшад (зүүн гарhаа)—Хэжэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой түрүү hаалишан Намсама Будажапова, Торийн аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Гарма Дондукова, Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой hаалишан Софья Александрова гэгшэд байна.

Зундаа hү hаалгые 2—3 дахин дээшэлүүлхын түлөө мүрысэгты!

„Эрдэм" совхозой hаалишадай амжалтанууд

Үнгэрhэн 8 hарын турша соо «Эрдэм» совхозой hаалишад үнеэдhээ hү hаалгые урда жэлнүүдэйхидэ орходоо эрид дээшэлүүлжэ шадаа. Тиин энэ үе соо hаамхай үнеэн бүриhөө 878 литр hү бүхы совхозоороо hаажа, аймаг дотор hаалишадай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлээ.

Совхозой түрүү hаалишад Т. И. Ковалышина, Н. К. Романюк, Ф. В. Жук, А. М. Звирь, О. Т. Нагирна гэгшэд 8 hарын турша соо нютагай hайжаруулагдаhан үүлтэрэй үнеэн бүриhөө 1029-hөө 1153 литр хүрэтэр hү haагаа. Тиихэдэ нютагай үүлтэрэй үнеэдые hаагшад Г. Ф. Васевич, У. В. Корейко, М. Лукащук, С. Заремба гэгшэд үнеэн бүриhөө 857-hoo 922 литр хүрэтэр hү энэ үе соо hааhан байха юм.

Малай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ тон таатай мүнөө үедэ эндэхид үнеэдые түхэреэн сүүдхэ соо адуулжа, үдэрэй 3 дахин hаадаг болохо гэжэ шиидэбэ. Зунай сагта үнеэдhээ hү ехээр hаахын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай республиканска зүблөөндэ хабаадагша hаалишад ба мал адуулагшадай хандалгатай танилсаха зуураа, эндэхи hаалишад ажахын жэлэй үлөөшэ 4 hара соо hарадаа үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 180 литр hү hааха гэжэ шиидэбэ.

Б. Дымбрылов.

Хандалгын харюуда

Аграфена Митрофановна hаалишанаар 7-дохи жэлээ хүдэлмэрилжэ байна. Энэ саг соо нүхэр Батышева hү hааха талаар ехэхэн дүй дүршэлтэй боложо, Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой hаалишадай дунда эрхим ажалаараа суурхажа байдаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ тэрэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриhөө 1000 литр hү hаажа, hайн амжалта туйлаа hэн.

Нүхэр Батышева нютагай үүлтэрэй үнеэдhээ хайшан гээд hү ехээр hаанаб гэхэдэ, мал харууhалха, эдеэлүүлхэ тухай зоотехническэ наукын заабаринуудые наринаар сахина, хүдэлмэридөө түрүүшүүлэй баян дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэнэ. Үнгэрэгшэ жэлhээ эхилжэ түрүү hаалишан тугалнуудаа түлигдэдэггүй байрада байлган түлжүүлдэг болоо. Энэ аргаар түлжүүлhэн тугалнуудынь бултадаа энхэ элүүрээр томо болоно. Үнгэрэгшэ жэлдэ hаажа байhан үнеэдэйнь тугал бүхэн амидынгаа шэгнүүрые сүүдхэдэ дунда зэргээр 700 граммаар, зариманиинь 1 килограмм хүрэтэр дээшэлүүлжэ байгаа. Энэ жэлдэ hаалишан 12 үнеэ тушаажа абаад, hаажа. байнхай. Бүхы тугалнуудынь эхэhээ hалгаагдан, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлэгдээ. Нёдондо жэлhээ эхилжэ нүхэр Батышева үнеэдээ зүбөөр эдеэлүүлэн hаадаг болоо. Энэ арга хэрэглэhэнэй ашаар үнеэдэй hү үгэлгэ горьтойхоноор дээшэлhэн байна. Зарим үнеэд, жэшээлхэдэ, «Маня» гэжэ үнеэн урдань оройдоо литр hү үгэдэг байhанаа мүнөө 12—15 литр hү үгэдэг болоо. Нүхэр Батышева үнеэн бүхэнэй амидынь шэгнүүрые, hү гарасыень, ямар тэжээлдэ дуй... тайень хуу харалсажа тэжээл эдю... нэ. Фермэдэ үбhэ тэжээл буйлуул... дажа, амгаруулагдажа малда ... тэдэг.

Мүнөө Аграфена Митрофано... гай хаража байдаг үнеэд фер... малнуудтай хамта үглөөнэй 4—5 часhаа эхилээд Сэлэнгын ... торогуудай, нуга тохойнуудай ... шээриин газарнуудай үсхэн hай... ногоон соо үдэшэ орой болотор ... шэжэ, hү үгэлгэеэ үдэр ерэхэ ... дээшэлүүлжэ байна. Зарим үне... hээнь сүүдхэ соо хорёод литр ... hааглана. Һаамхай үнеэдтэ нэмэлт... тэжээл болгон үнгэрэгшэ жэлдэ ... ригдаhан намарай хара тарян... нарай ногоон солоомон сабшагд... эдюулэгдэжэ захалаа. Гадна, hаа... хай үнеэдтэ нэмэлтэ тэжээл бол... дунда зэргээр 3 килограмм ко... центрированнэ тэжээл эдюулэгд...

— Зунай сагта үнеэдhээ hү hаа... гаяа горьтойхоноор дээшэлүүл... тулада бүхы оролдолгоёо гарг... байнабди. Һаядаа үдэрынь үнеэ... сэхэ бэлшээри дээрэнь hаадаг бол... хомнай, — гэжэ Аграфена Митро... новна хэлэнэ.

Түрүү hаалишан hаяхан болож... үнгэрhэн hаалишад, мал адуулагш... дай республиканска зүблөөндэ ... баадалсаа. Нүхэр Батышева ... жэлдэ даажа байhан нютагай үү... тэрэй үнеэдэйнгээ тус бүриhөө ду... да зэргээр 1500 литр hү hааха үү... абаба. Ажахын энэ жэлэй үнгэрэ... найман hара соо тэрэ үнеэн бүхэн... 897 литр hү hаанхай.

Д. Цыренов.

Колхозоо эмхидхэлэй ажахын талаар бэхижүүлнэбди

Эхэ орон доторoo хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг ехээр үйлэдбэрилхэ гэhэн КПСС-эй ЦК-гэй hүүлэй Пленумүүдэй тогтоолые бэелүүлхэ хэрэгтэ колхозууд шиидхэхы үүргэ дүүргэнэ. Һүүлшын жэлнүүдтэ партии, правительствын абаhан хэмжээ-ябуулгануудай ашаар хүдөө ажахын артельнүүдые түргэн болзорто бэхижүүлхэ, тэдэнэй гол ажахынуудые гээгдэлhээ гаргаха арга боломжо дүүрэн олгогдоhон байна.

Манай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз hая болотор аймаг соогоо гээгдэжэ, эмхидхэлэй ажахынгаа талаар hула колхозуудай нэгэниинь байhан юм. Теэд партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой hүүлээр колхозой коммунистнууд артелиингээ ажахые эрид хүгжөөхэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ, колхознигуудайнгаа дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, социалистическэ мүрысөө эмхидхэһэн байна. Энэ хэрэгтэмнай партиин айкомой зүгhөө нилээд ехэ туhаламжа хүргэгдөө. Гансахан үнгэрhэн жэлэй туршада аймагай центрын эмхи зургаануудhаа 8 коммунистнуудые эльгээгээ hэн, тэрэ тоодо би ерэлсэhэн байнаб.

Колхозой экономикые бэхижүүлхэ, колхознигуудай ажалай журамые hайжаруулха хэрэг нэн түрүүн партийна организациин ажал-ябуулгаhаа, коммунист бүхэнэй жэшээтэ хүдэлмэриhөө дулдыдаха юм гэжэ бидэ hайса мэдэдэг, этигэдэг байнабди. Тиимэhээ түбхын түрүүндэ парти доторойнгоо хүдэлмэриие, коммунистнуудай өөhэдынь журамые, ажалайнь эдэбхи хэшээлые дээшэлүүлжэ эхилhэн байнабди.

Энэ зорилгоор партийна суглаагаа зарлаhан лэ сагтаа эхилжэ, коммунист бүхэндэ партийна даалгабари үгэжэ, тэрэнэй дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгаха асуудалнуудта бидэ онсо анхаралаа хандуулаабди. Мүнөө hарадаа 1—2 дахин партийна суглаа үнгэргэнэбди. Һүүлшын суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой үндэhөөр зохёогдоhон хэмжээ-ябуулгануудай дүүргэлтэ тухай колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шанюшкинай элидхэлые зүбшэн хэлсэhэн байнабди.

Тус суглаан дээрэ сабшалан болон тарилгын газар дээрэ наг шэбхэ зөөлгын hулаар ябуулагдажа байhан тухай хэлсэгдэбэ. Мүн коммунистнууд Цыренова, Очирова гэгшэдэй даадаг отарануудтахи дутагдалнууд ехээр шүүмжэлэгдэhэн байна. Суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд силоснэ барилгануудай hулаар бүтээгдэжэ байhаниие онсо тэмдэглэhэн байха юм.

Манай партийна организаци тогтоол абаал hаа, тэрэнээ дүүргэхэ гэжэ оролдодог юм. Миил хооhон үгөөрөө дуугараад, ажал дээрээ шэлээ татадаг хүнүүд олоной хиналтада абтадаг болонхой. Тиимэhээ мүнөө үедэ 1955 ондо хэгдэхээр хараалагдаhан түсэбэй дүүргэлтэдэ ушарhан дутагдалнуудые дары усадхахын хойноhоо коммунистнууд эдэбхитэйгээр тэмсэнэ.

Артелиин ажахын гол hалбаринуудта нүлөө ехэтэй байхын тулада коммунистнуудаа зүбөөр хубаарилан табиха шухала. Манай партийна организациин 35 коммунистнуудай 18-ниинь малажал дээрэ, 7-ниинь таряанажал болон овощь тарилгада, 4-ниинь барилгын бригадада хүдэлмэрилнэ. Энээнэй ашаар ажахын шухала участогуудта партийна группануудые эмхидхэхэ арга олгогдоhон байна. Мүнөө үүлтэртэ үнеэдэй фермэдэ, барилгын бригадада партийна группанууд хүдэлмэрилнэ.

Племенной фермэ дээрэ гурбан коммунистнуудhаа бүридэhэн партийна группануудые тус фермын тоо бүридхэгшэ Цыремпил Тинхалаев хүтэлбэрилдэг. Эндэ шухала хэрэгэй гаран сасуу коммунистнууд сугларжа зүбшөөд, фермынгээ бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэй хөөрэлдэжэ шиидхэдэг байна. Энэ партгруппа hаалишадай дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ hаналаа ехээр табидаг. Һаалишадай ажалай үдэр бүриин дүн гаргагдажа, показателиин доскада бэшэгдэдэг. Энэ фермэ дээрэ нүхэр Тинхалаевай хүтэлбэри доро «Дайшалхы хуудаhан» гаража байдаг.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тус фермэ дээрэ культбаза эмхидхэгдэhэн байна. Тэрэниие эмхидхэхэ хэрэгтэ фермые даагша коммунист Бадма Будаевич Доржиев ехэхэн оролдолго гаргаhан байна. Нүхэр Доржиев мүн лэ партиин уряагаар колхоздо хүдэлхөө ерэhэн байгаа, түрүүндээ ВЛКСМ-эй айкомой нэгэдэхи секретаряар хүдэлмэрилжэ байhан юм.

Партгруппын коммунистнууд нүхэд Тинхалаев Доржиев хоёр фермынгээ хүдэлмэришэдэй дунда саг үргэлжэ hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые, газетын болон радиогой hонинуудаар мэдээсэл хэжэ байдаг. Культбазын улаан булан соо кино харуулагдадаг, концерт болодог байна. Мүн газетын hонирхолтой статьянуудые хамтаржа уншадаг байха юм.

Тус фермын хүдэлмэришэд партгруппынгаа хүтэлбэреэр фермэ дээрээ hайн шанартай силос бэлэдхэхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал табяа hэн. Гадна түрүү арга методые фермынгээ hаалишадай шадабари болгохын түлөө оролдожо, үнгэрhэн жэлдэ түрүүшынхеэ үнеэдээ уяжа, типовой байра соонь эдеэлүүлжэ hаадаг болоhон байна. Тугалнуудые эхэhээнь таhалжа, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэ, үнеэдые тугалгүйгөөр, зүбөөр эдеэлүүлэн haaxa дүй дүршэлые гүйсэд нэбтэрүүлжэ шадаhан байна.

Манай партийна организаци үүлтэртэ үнеэдэйнгээ фермэдэ hаналаа гансахан табидаг бэшэ, харин бүхы фермэнүүдтээ анхаралаа хандуулна. Юуб гэхэдэ, нютагай үүлтэрэй үнеэдэй тоо племенной фермын үнеэдhээ гурба дахин олон байна бшуу. Нютагай үүлтэрэй үнеэдэй гүүртэнүүд Мүргэн гэжэ газарта байдаг. Тэндэ баhал культбаза эмхидхэгдэнхэй. Тус культбазые тойроод 2—8 километрын газарнуудта малай 15 гүүртэ, отаранууд байрланхай юм. Мүнөө тэрэ культбаза дээрэ магазин, баня, улаан булан хүдэлмэрилнэ. Энэ культбазые МТФ-гэй тоо бүридхэгшэ, Советскэ Армиин албанhаа ерэhэн, дунда hургуулитай Санжицырен Гармаев хүтэлбэрилнэ.

Колхозой правлени болон партийна эхин организаци социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые гаргаха хэрэгтэ онсо анхаралаа табина. Һара бүри малшадай суглаае хоёр газар үнгэргэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ абаhан уялгануудай дүүргэлтые зүбшэн хэлсэдэг байнабди. Мүрысөөнэй түрүүшүүлдэ правлениин болон партбюрогой зүгhөө дамжуулгын улаан вымпелнүүд барюулагдадаг. Мүнөө иимэ вымпелнүүд племенной фермэдэ болон Чимит Замбулаевагай хүтэлбэрилдэг отарада барюулагдаhан байна.

Мүн колхознай Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельтэй социалистическэ мүрысөөнэй договор баталhан байха юм. 5—5 хүнүүдhээ бүридэhэн комисси ажахын жэлэй эхинhээ договорой дүүргэлтые хоёр дахин шалгаад байна. Тэрэ шалгалтынгаа дүнгүүдые колхозуудайнгаа правлениин суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, элирүүлэгдэhэн дутуу дундануудые усадхаха хэмжээн абтаhан байна.

Колхознигуудай ажалай журамые бэхижүүлхэ хэрэгтэ гансахан социалистическэ мүрысөөн туhалдаг бэшэ, мүн журам эбдэгшэдые олоной шүүмжэлэлдэ табиха гээшэ ехэ удхатай юм. Колхоздомнай «Животновод» гэжэ ханын газетэ гарана. Тэрэниие ахалагша бухгалтер, коммунист Жалсарай Чимитов хүтэлбэрилдэг. Нэгэтэ ханын газетэдэ ажалай халуун үедэ колхозник Шойнхор Гатаповай архи уугаад, ажалhаа hаатаhан тухай бэшэгдээ hэн. Тэрэ статьяе колхозой правлениин заседани дээрэ хэлсэhэн байгаабди. Мүнөө нүхэр Гатапов заhараа.

Ажалай журам эбдэдэг, даалгагдаhан хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг хүнүүд үйлэдбэриин суглаан дээрэ, «Дайшалхы хуудаhануудта» шүүмжэлэгдэдэг байна.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, колхознигуудые коммунистическэ ёhoop хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ манай агитаторнууд ехэхэн оролдолго гаргана. Колхоздомнай 29 хүнhөө бүридэhэн агитколлектив бии юм. Тэдэнэй 8-ниинь багшанар, нэгэнь хүдөө ажахын мэргэжэлтэ, 9-ниинь колхозой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд байна. Агитаторнуудай дунда Чойроп Аранзаев эдэбхитэ ажалаараа шалгарна. Мүнөө нүхэр Аранзаев огородно бригадын бригадираар хүдэлмэрилжэ байхадаа, бригадынгаа гэшүүдэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулдаг, hүүлшын hонинуудые ходо хөөрэжэ үгэдэг юм. Тиигэбэшье агитаторнуудай хүдэлмэридэ үшөөл дутуунууд олон. 1955 ондо хэгдэхээр хараалагдаhан хэмжээ-ябуулгануудые дүүргэлгэдэ бүхы колхознигуудые элсүүлхэ талаар агитаторнууд хүсэд оролдолго гарганагүй, ниитэ-политическэ хүдэлмэри олон ушарта ажахын асуудалнуудтай нягта холбоотойгоор ябуулагдажа шадагданагүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Олониитэ колхознигуудые ударидажа, хойноhоон дахуулажа ябахын түлөө коммунистнууд өөhэдөө ажал хүдэлмэри дээрэ түрүү зэргэдэ ябаха ёhотой. Тиин манай партийна организациин олонхи коммунистнууд үнэн сэхэ оролдосотой ажалаараа шалгарна, урдаа табигдаhан зорилгые hайса ойлгожо ажаллана. Тэдэнэй дундаhаа мал адуулагша Эрдэни Соотонов, таряанажалай бригадын гэшүүн Василий Ангалонов, hаалишан Бадмажап Батуева, фермые даагшад нүхэд Цыбиков, Шапанаев, Доржиев болон бусад коммунистнуудай эдэбхитэй ажалые тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Малажалые хүгжөөхэ, тэжээл бэлэдхэхэ, малай үүлтэрые hайжаруулха, түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэ хэрэгые саг үргэлжэ хинан шалгажа байдагбди.

Колхозой правлениин, парт... эхин организациин оролдолгоор ... хознай гээгдэлhээ гаража, ду... зэргын колхозуудай нэгэниинь ... лоо. 1954 онло хүдэлмэриин наha... колхозник бүхэн 367 ажалта ... олоhон байна. Колхозоймнай ... гэн олзо доход 976 мянган түх... болоо. Тэрэнэй ашаар колхозни... дай ажалта үдэрэй сэн нилээд... дээшэлhэн байха юм. Нёдондо б... багатай жэл байбашье, гүрэндэ ... шааха хүдөө ажахын продукт... дые сүм дүүргэhэн, өөhэдыгөө ... hөөр хангаhан байнабди. Нёдо... жэл 500 гектар шэнэ газар эл... рилэгдээ hэн, тэрэнэй 300 гект... уhалууриин юм. Үнгэрhэн 8 hа... туршада үнеэн бүриhөө 153 литр ... нёдондо энэ үеынхиhээ ехээр hаа... hан байна.

Манай колхозой саашалаа ... жэхэ арга боломжонь ехэ. Мү... үедэ КПСС-эй ЦК-гэй январ... Пленумэй тогтоолой үндэhөөр 6 ... лэй түсэб зохёогдоо. Энэ түс... табихадаа колхозойнгоо арга бол... жые хараад хүдөө ажахын прод... нуудые үйлэдбэрилгые хоёр, хоёр... үлүү дахин ехэдхэхэ зорилгые 1... ондо бэелүүлхээр хараалаабди.

Гэбэшье, манай партийна орг... зациин, колхозой правлениин хү... мэридэ дутагдалнууд олон. МТС... зүгhөө колхозой экономикые hа... шудалжа, бодото туhаламжа хүр... хэ хэрэг үшөөл муу байна. МТС-... директор нүхэр Казанцев hүүлш... хоёр жэлэй туршада манай колхо... ерэжэ, артелиин эдэбхитэдтэй х... рэлдэжэ, колхозой правлениин ... шүүдтэ заабари үгэhэн ушар б... хагүй. Мүн партиин айкомой... хүдэлмэрилэгшэд ехэнхидээ ажа... кампанинуудые үнгэргэхэ хэр... хамаархаад лэ, партийно-эмхид... лэй, партийно-политическэ хүдэл... ридэ анхаралаа багаар табина.

Эдэ бүхы дутагдалнуудаа уса... жа, колхозоо түрүү зэргэдэ гарг... зорилго манай коммунистнуудай ... жа табигданхай.

Г. МАНТАЕВ, Курумка... аймагай Сталинай нэрэм... колхозой партийна ... организациин секре...

Силоснэ барилгын һара

Силоснэ барилгые удааруулжа болохогүй

..ынгээ малые шэмэтэ ба кон..рованнэ тэжээлнүүдээр хан..зорилгоор Баргажанай колхо..нэ жэлдэ 945 гектарта кукуру..һан байна. Энээнээ һайнаар ..бал баргажанайхид 20 шахуу .. тонно кукурузын эшэ наб..уудые болон эдеэшэжэ байһан ..гуудтай таряа суглуулжа, ..ай үнеэн бүхэндэ 5—5 тонно ..дараха арга боломжотой боло..

..нь эндэхи колхозууд силос ..гаар дарадаг байжа, силоснэ ..ануудта анхаралаа хандуул.. байгаа. Мүнөө аймаг соо ..о 2 мянган тонно силосэй баг..7 нүхэн бии гэжэ тоотой. Теэд .. булта бүрин бүтэн бэшэ, ха..лонхинь заһабарилагдаха юм. ..һээ тус аймагта кукурузын ..г болон эшэ набшаһануу..лос болгон дараха, силоснэ ..барилгануудые бариха асуудал ..үедэ эгээн шухала болоно.

..ь һарада силоснэ барилгануу..гэнөөр ябуулха тухай Мухар..ай аймагай Гашейн МТС-эй ..заторнууд болон тэндэхи кол..уудай хандалгын харюуда ..й зарим колхозууд силоснэ ..ануудые үргэнөөр ябуул.. байна. Июнь һарын тү..н хахадта эхэнхидээ си.. нүхэнүүдые болон траншей.. малтаха, тэдэниие ханалха ..ын материал — модо, шулуу ..хэ ба заһабарилха хүдэлмэри ..буулагдаһан байна. Аймагай .. колхозууд, жэшээнь, Ма..ой нэрэмжэтэ колхоз (тү..шэнь А. Даненберг), Ленинэй ..этэ колхоз (түрүүлэгшэнь ..инов), XVIII партсъездын нэ..тэ колхоз (түрүүлэгшэнь ..рьков) силоснэ барилганууды ..шээр ябуулжа байнхай. Тус ..ууд энэ хүдэлмэридэ бухы хү..сүүлһэнэй ашаар богонихон .. соо силоснэ нүхэнүүд болон ..ейнүүдээ малтажа дүүргэхэ .. барилгын материал — модо, .. цемент гэхэ мэтэнүүдээ бэ.., мүн хэдэ хэдэн нүхэнүүд бо..аншейнүүдые ханалаа.

..тэй хамта, аймаг дотор бухы .. силоснэ барилганууд муугаар ..гдажа байна. Май — июнь һа..та аймагай колхозууд 15 ша..нган тонно силосэй багтаха ..уд болон траншейнүүдые мал.. ханалха байһан аад, мүнөө ..о нэгэ хэдэн барилгануудые .. болгоо.

..дэ силоснэ барилганууд иимэ .. баригдажа байнаб гэжэ кол..ай хүтэлбэрилэгшэдһөө асуу.. нүхэнүүд болон траншейнүү..алтажа байнабди, тиигээд ма..ай бэлэн болохолоор ханалха..эжэ тэдэнэр хэлэдэг.

..нь зүб юм. Аймагай олонхи ..ууд мүнөө болотор газарай хү..риһөө бэшэ юумэ хэжэ шадаха..гүй байгаа. Юундэб гэхэдэ, барилгада хэрэглэгдэхэ модон, шулуун, цемент гэхэ мэтэнүүд бэлэдхэгдээгүй байшоо. Хэрбээ нэгэ зариманиь бэлэдхэгдээшье һаа, барилгын газарта асарагдаагүй байгаа. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Санжеев, партийна эхин организациинь секретарь нүхэр Эрдынеев) мүнөө жэлдэ 4 мянган тонно багтаамжатай 33 траншей хэхэ байгаа. Энээндэнь 1100 кубометр барилгын модон хэрэгтэй юм. Теэд, тус колхоз үбэлдөөшье, хабартаашье модо бэлэдхээгүй байжа, мүнөө барилга ябуулхын орондо модо отолжо байна. Тэндэ 10-аад траншей малтагдаһан аад, ханалха материалай үгы дээрэһээ нэгэниинье дууһагдаагүй байха юм. Иимэ баримта Карл Марксын нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта үзэгдэнэ.

Аймаг дотор газар малтаха машинанууд үсөөн. Тиимэ мүртөө һайнаар ашаглагданагүй, элдэб техническэ шалтагаануудһаа эбдэржэ, ехээр һаатана. Теэд нүхэ, траншейнүүдые гараар малтаха хүдэлмэри нэгэшье колхоздо эмхидхэгдэнэгүй. Жэшээнь, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз барилгын материал хүсэд бэлэдхэһэн аад, траншейнүүдэй малтагдаагүй дээрэһээ барилгаяа һаатуулха баатай болоо. Тус колхоздо газараа гараар малтаха арга боломжо бии аад, энэ хүдэлмэри эмхидхэгдэнэгүй.

Силоснэ барилганууд дээрэ аймагай эмхи зургаанууд болон предприятинууд колхозуудта шефскэ туһаламжа болгон ехэхэн хүдэлмэри хэхэ байгаа. Теэд зарим эмхи зургаануудай ба предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандана. Жэшээнь, аймаг соогоо эгээ томо предприяти болоһон Баргажанай леспромхоз (директорынь нүхэр Хацкевич) Улаанай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 10 траншей малтажа ба ханалжа үгэхэ ёһотой аад, юушье хэнэгүй. Һаяхан тус леспромхозой 6 хүн 2 үдэр соо хүдэлмэрилөөд лэ бусашоо. Тэрэшэлэн Уро-Читканска сельпо (түрүүлэгшэнь нүхэр Стельмашенко) Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаһан аад, мүртэй туһаламжа үзүүлнэгүй.

Силоснэ барилгануудые үбһэ хуряалгын хүдэлмэриин эхилтэр дүүргэхэ арга боломжо Баргажанай колхозуудта бии. Теэд аймагай зарим колхозуудай ба Куйтунска МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд энэ шухалын шухала хүдэлмэридэ анхаралаа үшөө багаар хандуулна, бии байгаа хүсэеэ хүсэд элсүүлжэ, силоснэ барилганууда түргэн ябуулхын түлөө хэмжээ абанагүй. Эдэ бүгэдэ алдуу дутуунуудые түргэн усадхажа, силоснэ барилгануудые шамдуулха тушаа хэмжээ партиин айком болон аймгүйсэдком абаха ёһотой.

О. Раднаев,
манай корреспондент.

Барилгын хүдэлмэри унжагайрһаар

..ЖЭНГЭ. (**Телефоноор абтаба**). ..ай колхозууд мүнөө жэлдэ 31 .. гаран тонно силосэй багтаха ..ануудые шэнээр бариха ёһо..м. Колхоз бүхэндэ барилгын ..анууд үнинэй хүдэлдэг нэрэ..д, оройдоо 247 тонноын багтаха ..а хээд байна. Аймагай колхозуудта шефскэ туһаламжа үзүүлдэг эмхи зургаанууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо аймпотребсоюз 200 тонноын багтаха барилга хэхэ аад, энэ гэхэ юумэ хэнэгүй.

Б. Батоев.

Хониной нооһо хайшалдаг агрегадта

Селендумын МТС-һээ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг зоотехник Бимба Цоктоев хонишон Жалсан Санжаевай отарада ерэжэ, хонидойнь нооһо иража үзөөд:

— Жалсан Санжаевич, танай харууһалдаг хонид «үбэлэйнгөө хубсаһанһаа» һалахаар болоо. Бүхы хонидойтнай нооһон хөөрөө. Үглөөдэртөө электрохайшалалгын агрегадта абаашажа, хонидойнгоо нооһо хайшалуулагты, — гэжэ захяад мордоо һэн.

«Бимба Цоктоевич зүб хэлэнэ гээшэ. Хэрбээ ойрын 2—3 үдэр соо хонидойнгоо нооһо хайшалуулаагүй һаа, гарзада орохомнай. Яарахал хэрэгтэй» гэжэ хонишон шиидэбэ.

Жалсан Санжаевай үглөөгүүр нойрһоо һэрихэдэ, огторгойн зүүн хаяа сайража, хара хүхөөр үнгэтэһэн тэнгэридэ хүхэльбэ сагаан гэрэл задаржа байба.

— Зай, мүнөөдэртөө хонидойнгоо нооһо хайшалуулха байнаб. Наранай гаража, халуун болоодүйдэ отараяа электрохайшалалгын агрегадай хүдэлдэг газарта абаашажа үрдихэ хэрэгтэй. Тиигээгүй һаа, хониднай халуунда зобохо, урагшаа ябажа үгэхэгүй бшуу,—гэжэ аман соогоо гүбэд гээд, шамдуу түргэн хубсална.

Халуун сай уугаад, Жалсан Санжаев хонидоо хоройһоо гаргажа, Базар Хүнды ошоһон харгыгаар тууба.

«Минии адуулһан хонид нооһо ехэтэй байха ёһотой» гэһэн бодол хонишоной урма бадаруулна. Тиигэншьегүй яаха юм. Нүхэр Санжаев энэ үбэлдөө хонидоо тураангүйгөөр ондо оруулаа. Тэрэнэй эрхим ажалай аша үрэ нооһо хайшалалга дээрэ харагдаха байна.

Уданшьегүй, Базар Хүнды гэжэ элдин сагаан нютагта Жалсан Санжаевай хонид хүрэжэ ерэбэ.

— Зай танай харууһалдаг хонид хүрэжэ ерэбэ гү? Зүб лэ эртэ, наранай гараадүйдэ, асараат, — гэжэ агрегадай начальник Бальжинима Жапов хонишондо хандаба.

Хушалтатай хашаа соо моторой дүнгинэхэ абяан сууряатан дуулдажа, нооһо хайшалалгын электроагрегат хүдэлжэ эхилбэ. Агрегадай 12 хайшашад хүбэн шэнги зөөлэхэн нооһотой хонидые үрдилдэһэндэл түргэнөөр хүтэлэн асаржа хиргана.

— Тээ тэрээхэн столдо ажалладаг хэн бэ?—гэжэ асуухада, агрегадай начальник иигэжэ харюусана:

— Энэмнай Радна-Ханда Тудупова гээшэл даа. Энэ нүхэр нооһо хайшалха талаар нилээд ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Мүнөө жэлдэ үдэртөө 20—25 толгой хониной нооһо хайшалжа, нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ.

Радна-Ханда Тудупова нооһо хайшалалгаар олоһон баян дүй дүршэлдөө залуу хайшалагшадые һургадаг.

— Нооһоной узуураар лэ хиргаха хэрэгтэй, хүлнүүдтэнь, толгойдонь нооһо бү үлөөгты, — гэжэ нүхэр Тудупова залуушуулые һургадаг байба.

Түрүүшынхеэ электроагрегадта ажаллажа байһан колхознигууд Ханда Доржиева, Ханда Булгатова, Дулма Тугнилова ба бусад үдэрэйнгөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Хонишон Жалсан Санжаев байд гээд лэ нооһо хайшалагшадай хажуугаар ябажа, тэдэнэй ажалайнь шанарые шалгана.

— Танай хонидой нооһо хиргахада бэлэхэн байна даа. Бултанайнь нооһон һайнаар хөөрэһэн байба. Жалсан Санжаевич һанаагаа бү зобогты. Хонидойтнай нооһые һайнаар хайшалхабди, — гэжэ хайшалагшад хонишондо хэлэнэ.

Жалсан Санжаевай харууһалдаг 500 гаран толгой хонидой нооһон хоёр үдэр соо хайшалагдажа дүүрэбэ. Тиибэ ябашье, хонишон бодолгото болоно.

— Ажалаймни дүн хэдыхэн минута болоод гарахань. Нёдондонойхидоо орходоо үлүү нооһон хайшалагдаха ёһотой,—гэжэ аман соогоо гүбэд гэнэ.

— Танай хонидһоо ехэ нооһон хайшалагдаа. Дунда зэргээр үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо хонин бүриһөө 300 грамм нооһон үлүү ехээр хайшалагдаба. Ондоогоор хэлэхэдэ, танай адуулдаг шэрүүбтэр нооһотой хонин бүриһөө 2,7—2,7 килограмм нооһон хайшалагдаа,—гэжэ агрегадай начальнигай хэлэхэдэ, Жалсан Санжаевичын шэг шарай баяртай болобо.

Б. Ширеторов, манай корреспондент.

Эрхим нооһо—гүрэндөө

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз аймаг соогоо түрүүлэн нооһо гүрэндэ тушаажа эхилээ һэн. Түрүүшын үдэр тус колхоз «Заготживсырьегой» аймагай конторын складта 20 центнер нооһо тушааһан байгаа.

Мүн Ленинэй, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ нооһо тушаажа байна. Нооһо тушаалга үргэлжэлһөөр.

☆ ☆ ☆

МУХАРШЭБЭР. Аймагай колхозуудта нооһо хайшалалга түлэг дундаа ябажа байна. Олонхи колхозуудай хонидоо тобир тарганаар үбэлжүүлһэнэй ашаар, тэдэнэй нооһониинь гээгдээгүй, урда жэлэйхидэ орходоо үлэмжэ ехээр хайшалагдахаар хараалагдана. Жэшээнь, «Победа» колхозой хонишод түрүүшын хэдэн үдэр соо нютагай шэрүүбтэр нооһотой 500 гаран хонидһоо тус бүриин 2,6 килограмм нооһо хайшалжа, гүрэндэ тушааба.

Мүн Октябриин сомоной Булганинай нэрэмжэтэ, «Путь Ленина» колхозуудта хониной нооһо хайшалалга амжалтатайгаар ябуулагдажа байна.

Эрхим шанартай нооһон «Заготживсырьёгой» Мухаршэбэрэй пунктда элбэгээр тушаагдажа байна.

Сатирын

БУШАН

Механик Цыдыповэй „номернууд“

Бичурын аймагай кинофикациин таһагай нүүдэл киногой механик Цыдыпов суранзанда түмэрэй татагдадаг шэнги, шэлтэй «шэнгэндэ» татагдажа ябадаг, «зууе дарахалаараа» абарга ехэ хүсэтэй, асари ехэ зоригтой хүн гээшэб гэжэ һанадаг юм. Энэ хэлээшэеэ гэршэлхын тулада бодото баримта харуулая. Энэ механик тээсгэн «Коммунизм» колхозой гурбадахи бригадада кино харуулхаяа ерэбэ гээшэ. Киногой эхилхэ сагһаа часһаа үлүү гээгдэжэ ерэһэн мүртөө зон хүлеэжэ байна гэжэ түбэгшөөхэ юумэ байхагүй, ерэ ерэһээр бурд лэ үгы болошобо. Хүнүүд хүлеэнэ, хүлеэнэ, ехээр шоо үзэнэ. «Үнөөхил зуугаа бэдэржэ тонилоо ааб даа», «магазинһаа саашаа хаана ошохо һэм» гэлсэнэ хүнүүд.

Хэзээнэй хойно шал һогтуу ерээд, Базаров Чимит гэжэ хүниие билет абаа гүш гэжэ хараа байса хардаба. Билет худалдаһан Т. Гундуева гэжэ һамганайнгаа «Базаров билет абаа һэн» гэжэ байһан мүртэнь мүнөөхимнай Чимидэй шүдэ шаажархёо.

Мэдэхэ шадаха зон байжа киноень гаргаһан, тиихэдэ унтаһаһан механигые киногой һүүлээр хүнүүд шэрэжэ абаашаһан байна.

Иимэрхүү «номернуудые» механик Цыдыпов эндэ тэндэ харуулжал ябадаг.

Д. Гомбоев,
В. Ширипов.

Архиншаһаа болоржо...

Хүндэтэ редакци! «Аргынгаа һалахада, шаргынгаа газардахада» тандаа хандаха баатай болобобди. Манай Заиграйн аймагай Курбын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд «Улаан-Эрхирик» колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байдаг арбадахи тракторна бригадын тоо бүридхэлшөөр олонһоо оложо тогтуурингүй зайгуул, «уһан тулам» архиншан Нимбу Дондуков гэгшые табиһан байгаа. Тэрэнь ямаршье хүдэлмэри хэнгүй архидажа, баруун зүүнээшье, урда хойтоёошье мэдэхэеэ болишоод, найгаһан тээшээ унажа, унаһан газартаа унтажа, үхибүүдэй наадан боложо ябадаг байна.

Тиихэдэнь тракторнстнууд хэды шэнээн ажал хэһэнээ, хэды шэнээн олзо салин олоһоноо мэдэнэгүй. «Һүүлэй һүүлдэ юун болоошо ааб?» гэлдэн шоур шоураа гэтэлсэдэг болонхой.

МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд энэ ушарые хэрэгсээнэгүй. Тракторнстнууд гайхахын ехээр гайхажа байна. Иихэдэнь яадаг юм?

Р. Рыгзенов.

Хаалтатай байдаг магазин

(Редакцида ерэһэн бэшэг)

Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дежурна магазин ехэнхидээ хүдэлмэрилхэ сагтаа хаалтатай байдаг. Тус магазинай наймаалагшаар Добоева хоёр һара үлүүтэй ажаллана. Теэд нүхэр Добоева өөрынгөө ажалда хайша хэрэгээр хандана, дуратай сагтаа магазинаа хаагаад лэ ондоо тээшээ ябашадаг заншалтай.

Тус магазин үглөөнэй 11 часһаа үдэшын 9 час болотор хүдэлхэ, үдэрэй 3-һаа 5 болотор эдеэлэлгын забһарта хаагдаха ёһотой юм. Теэд хүдэлмэриин энэ гурим муугаар сахигдана. Худалдан абагшад эндэ олоороо сугларжа, магазинай нээгдэхые удаан саг соо хүлеэнэ.

Тиимэһээ магазинай нээгдэхэдэ түрсэлдөөн, шууялдаан болоно. Мүн хэрэгтэй юумэ абахаашье бэрхэтэй юм. Майн һайндэрөөр магазин гурбан үдэрэй туршада холо хаалтатай байгаа. Майн 2-то магазин хүдэлмэрилхэ аад, хаалтатай үнгэрөө. Мүн майн 3-дашье нээгдээгүй. Магазинай хэды үдэрөөр хаалтатай байһан дээрэһээ эндэхи ажалшад хилээмээр, мүн бусад эдеэ хоолой зүйлнүүдээр дутаһан байна. Иимэ ушар эндэ ходо үзэгдэнэ.

Гадна, наймаалагша Добоева худалдан абагшадта шэрүүнээр хандана, тэдэнэй эрилтые хараадаа абанагүй.

П. Жапов.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Культурна эрилтэ хангагданагүй“

Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд муугаар хүдэлмэрилнэ, малшадай дунда лекци, элидхэл уншагданагүй, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэгүй гэһэн бэшэг манай газетын майн 28-най номерто дээрэ дурсагдаһан гаршагтайгаар толилогдоһон байгаа.

Статья соо заагдаһан баримтанууд шалгалтаар тодорбо. Колхозой клубые даагша нүхэр Дамбаевай тоосоон правлениин ба парторганизациин бюрогой хамтын заседани дээрэ шагнагдажа, хүдэлмэридөө ехэ дутагдалнуудые гаргаһанайнь түлөө Дамбаевта шанга һануулга хэгдэһэн байна. Саашадаа клубай ба библиотекын хүдэлмэриие һайжаруулха талаар зохихо хэмжээ абтаба гэжэ манай редакцида аймсоведэй гүйсэдкомой культурын таһагые даагша нүхэр Дандаров мэдээсэбэ.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ЗАЛ

(Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэһээ ерэһэн бэшэг)

..өө ажахын бүхэсоюзна выс..н гоё һайханаар баригдаһан ..юнуудай дунда Дальна Восто..авильон хүндэтэ һууринуудай ..ээлдэг.

.. павильон соо манай Бурят..лой малшад, тарияашадай, ма..-тракторна станцинуудай меха..рнуудай, совхозуудай хүдэлмэ..эй, мүн научно-шэнжэлэлгын ..ургаануудай туһалбариин ажа..дай туйлаһан түрүү дүй дүршэ..гэнөөр харуулхын тулада тус..ал таһалагданхай. Манай рес..кын хүдөө ажахын түрүүшүү..га методуудые харуулхын ту.. олон стендүүд дээгүүр ..аһан экспонадууд, залай ха..дта үлгэгдэһэн фотомонта.. болон тоо баримтанууд бухы..ахуу шэнэлэгдээ. Ажахыгаа ..хэ талаар һайн дүнгүүдые ..һан колхозууд ба МТС-үүдэй, ..й фермэнүүдэй бригадануудай ..танууд үнгэрэгшэ 1954 оной ..дээр харуулагдана.

.. соо орон сасуу юу харанаби..хэдэ, тэрэнэй тэг дунда гурба .. метр утатайгаар, хахад метр .. үндэртэйгөөр хэгдэһэн, улаан ..р оройжо татаһан табсан дээ..риное үүлтэрэй нэгэ томо хони..рээнһээ тээ холохон баһа нэгэ .. үүлтэрэй һаяшаг гараһан ..най мануули табяатай. Тэдэнэй ..ь эдэ хонидһоо хайшалагдажа ..даһан саб сагаан хүбэн шэнги .., нарибтар бамбагар нооһон .. Бүри дээшээ болоходоо, бүд ..ын тула ээрэгдэжэ ниидхэ ..рдоһон нооһон, тиигээд костюм, ..о гэхэ мэтын хубсаһануудые ..р бэлэн болоод байһан эрхим һайн шанартай элдэб үнгэтэй нооһон бүдүүд хэдэ хэдэн метрээр үлгөөтэй харуулагдана.

Энэ стенд хадаа Бурят-Монголой АССР-эй хүдөө ажахын гол һалбари—малажал, тиихэдэ һайн нооһо, мяха үгэдэг хони үсхэбэрилхэ талаар тус республика манай ороной зүүн зүгэй шухала районуудай нэгэниинь болонхой гэжэ выставкэ харахаяа хаа хаанаһаа ерэгшэд, энэ зал соо ороходоо ямаршье үгэгүйгөөр ойлгохо байна.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые болзорһоонь урид бэелүүлхын түлөө советскэ арадтаяа хамта Бурят-Монголой ажалшадай тэмсэжэ байһые энэ зал соо ороһон хүн хараха байна. Республикын колхозууд болон совхозууд 1955—1957 онуудта һү, үндэгэ, мяха, нооһо хоёр дахин ехээр абадаг болохо. Залай хойто ханада, республикымнай столица—Улан-Удэ городой центрые харуулжа гоё һайханаар уралан зураһан панорамын хажууда 1955 онһоо 1957 он болотор республика дотор хонидой тоо 200 процент олошоруулагдаха, нарин ба нарибтар нооһон ехээр абтадаг болохо гэһэн тоонууд томоор бэшэгдээд үлгэгдэнхэй. Энэ хадаа республикын ажахын гол һалбариин—хонин һүрэгэй саашадаа хайшан гээд хүгжөөгдэхые харуулна.

Саашань харахада, хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар һүүлэй жэлнүүдтэ парти, правительствын гаргаһан тогтоолнуудые, илангаяа партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй тогтоолые бодотоор бэелүүлхын түлөө Бурят-Монголой колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай хэр зэргээр оролдон тэмсэжэ байһаниинь, малажал ба тарияанажал хүгжөөлгөөр ямар амжалтануудые туйлажа байһаниинь эли тодоор харагдана. Энэнь выставкэ дээрэ харуулагдажа байһан түрүү колхозуудай, МТС-үүдэй ажал хүдэлмэреэр гэршэлэгдэнэ. Нёдондонойхи шэнги энэ жэлэй выставкэ дээрэ Сэлэнгын аймагай колхозууд олоороо харуулагдана. Тельманэй нэрэмжэтэ артелиин гэшүүдэй амжалта бүгэдынхиһээ һайн. Юуб гэхэдэ, 1954 ондо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 2757 литр һүн һаагдаа. Тиихэдэ, эдлүүриин 100 гектар газарта 1,46 центнер нооһон, тахяагай 2,2 мянган үндэгэн абтаһан байна.

Энэ колхозой гэшүүд ойрын 5—6 жэл соо ажахыгаа хүгжөөхэ хэмжээябуулганууды хараалхадаа партиин ЦК-гэй январска Пленумэй даалгабариие 1955—1957 онуудта дүүргэхэ гэжэ шиидээ. Ойрын 2—3 жэл соо колхозой хэхэ гол хүдэлмэриин түсэб хүнүүдэй харахада ехэ һонин байгаа.

1954 ондо хонидой тоо 8436 байгаа һаа, 1957 ондо 20000 болохо байна, 1954 ондо дунда жэшээгээр нэгэ толгой хониһоо 1,7 килограмм нооһон хайшалагдаһан байгаа һаа, 1957 ондо 3,5 килограмм абтаха. Тиигэжэ 1954 онойхидо орходоо 1957 ондо энэ колхоз нооһо хоёр дахин ехээр абадаг болохо. 1957 ондо колхозой мүнгэн олзо доходой 2.500 мянган түхэриг болоходо, колхознигой нэгэ ажалта үдэртэ 10 түхэриг хубаагдахаар хараалагдана.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой амжалтануудые харуулан үргэлжэлхэ зуураа, тус артелиин һаалишан нүхэр Будаева 1954 ондо даажа байһан 8 үнеэдһээ дунда жэшээгээр толгой бүхэнэй 3767 литр һү һаагаа гэжэ залай методист нүхэр И. П. Васильев ханада байһан таблица ба нүхэр Будаевагай фото тээшэ заана.

Малажалһаа гадна, энэ колхозой тарияанажалаа һайнаар эрхилжэ байһаниие «Лютесценс-62» гэжэ шэнинсын, «Золотой дождь» гэжэ овёсой томо эдеэтэй, ута залаатай боолтонууд харуулна. Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ Д. Д. Очировай, парторганизациин секретарь Т. Д. Данзановай фотозурагууд эндэ харуулагдана.

Сэлэнгын аймагһаа мүн Карл Марксын, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд яһала үргэнөөр харуулагдана. Тиихэдэ, республика дотороо алдаршаһан XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой мэдээжэ луговод А. И. Батышевай амжалтые эндэ харанабди. Энэ луговодой агротехническэ ямар хэмжээ-ябуулгануудые хэрэглэжэ, сабшалангай үбһэ ногооной үндэр баян ургаса туйладаг байһаниие харуулһан фотозурагууд, диаграммануудолоор табяатай.

Байкало-Кударын аймагһаа Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз харуулагдана. Энэ колхоз тарияанажалаа һайнаар эрхилдэг, овощной культурануудые ехээр ургуулдаг, Байгал далайһаа загаһа ехээр барижа гүрэндэ худалдадаг. Тэрэнэй ашаар 1954 ондо хубаагдадаггүй фондынь мүнгэн 2115 мянган түхэриг болонхой гэжэ бэшээтэй. Колхозой поли дээрэ ургуулагдадаг шэниисын боолтонууд, хартаабха, һонгино, морковь, элдэб түрэлэй загаһан, загаһанай флодой макет гэхэ мэтэ стенд дээрэ табяатай.

Түнхэнэй аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз һайнаар харуулагданхай.

Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, Социалистическэ Ажалай Герой С. К. Киселёвой хүтэлбэрилдэг тарияанажалай бригада тухай олон фотодокументнүүд, таблицанууд бии.

Машинно-тракторна станцинуудай дундаһаа Түнхэнэй МТС үнгэрэгшэ жэлдэ һайнаар хүдэлһэн, харьяата колхозуудтаа орооһото культурануудай ехэ ургаса абаһан байгаа. Тиимэһээ энэ МТС республикын зал соо ехэ һуури эзэлнэ.

Бурят-Монголой зооветеринарна институдай һуралсалай туршалгын ажахын үнеэдһээ һү һаалгые ехэдхэхэ талаар туйлаһан амжалта эндэ харуулагдаа. Тус ажахын һаалишан нүхэр З. Г. Максимова 1954 ондо «Иволга» гэжэ үнеэнһээ 6380 литр һү, һаалишан А. С. Петрова «Маргарита» гэжэ үнеэнһээ 6148 литр һү һаагаа гэжэ ханада томоор зураатай. Байгал шадарай эрхэ байдалда ямар арга хэрэглэн үнеэдые иимэ ехэ һүтэй болгожо шадаһаниие харуулһан хэдэн документнүүдэй дунда ногоон конвейер хайшан гэжэ бии болгогдодог бэ, малай тэжээлэй ямар рацион табигдадаг бэ гэжэ харуулһан байна.

Онохойн гүрэнэй селекционно станциин ябуулжа байһан хүдэлмэри тухай хэлэгдэнэ. 1954 ондо тус станциин селекционер К. М. Крам «Онохойская-4», «Селенгинская-9» гэжэ шэнэ сортын шэниисэ, тиихэдэ Читын областьдо таригдаха «Онохойская—566» гэжэ шэнэ ячмень бии болгоһон байна гэжэ хэлэгдэнэ. Мүн селекционер А. М. Останин намар таригдадаг «Заря» гэжэ шэнэ сортын хара тарияа бии болгоо.

Бурят-Монголой АССР-эй үргэн ехэ тала дайдада, нарһа хушаар бүрхөөгдэһэн хада хүбшэнүүдтэ, ой тайгада байдаг үнэтэй, гоё арһатай булгад, хэрмэд, һолонгонууд, үнэгэнүүд, шоно, баабгайнууд болон бусад ангай арһан эндэ олоороо табяатай. Байкало-Кударын ондатрын ажахы мүн лэ харуулагдана.

Манай республикада социалистическэ промышленностиин элдэб һалбаринуудай хүгжэн ургажа байһаниие эли тодоор гэршэлжэ харуулһан баримтанууд зал соо олон. Ленинэй ордено ПВЗ-гэй бүтээн гаргадаг хүсэтэ паровозой макет табяатай. Мяханай комбинадай, сэмбын фабрикын, механизированнэ шэлэй заводой үйлэдбэрилдэг продукцинуудые харуулһан тусгаар стенд бии. Гадна, Галуута-Нуурай шахтануудһаа абтадаг нүүрһэнэй зузаан нэгэ үе табигданхай.

Бурят-монгол арадай эрдэм гэгээрэлдэ, литературада ямар ехэ амжалтануудай туйлагдаһаниие харуулһан юумэнүүд баһал олон.

Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ дээрэ манай республикаһаа харуулагдажа байһан бүхы юумэ хараад байхадаа Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэрилгөөр, агууехэ ород арадай ахадүүгэй туһаламжаар Бурят-Монголой республика Советскэ Союзай түрүү республика, областьнуудай нэгэн болоо гэжэ эли тодоор гэршэлнэ.

Б. ЦЫЖИПОВ.

Обоо бумхан ба үлэ барисын хооһон шанар

Сэлэнгын аймагай Загустай тосхондо ажаһуудаг манай газетые уншагша Б. Тубановай асуудалда харюу

Зарим нютагуудта холын гүүртэ ошохоёо ехэ дабаанай оройдо гарахадатнай гү, али үндэр орьё торьё хадануудай хүтэлөөр гараһан харгыгаар ябахадатнай обоолһон шулуун гү, али һанги набта эреэ мараян бүдэй таһархай, мориной һүүл, дэлһэ шагтагалжа уяһан модон байха. Мүн хуушаржа таһаржа байһан таба гурбан түхэриг, тэһэршэһэн читушкын шэл, хэзээб даа зулын аһажа байһан наһатын оёор, тамхи зуруулай үлэгдэлнүүд, айраһа сахарай бутархайнууд хэбтэхэ.

Эгээ энэ юун гээшэб?—гэжэ үтэлһэн хүнүүдһээ асуугаа һаатнай зарим һүзэгшэ хүнүүд нютаг ороной, хада уулын эзэдүүдэй хоносо бууса гээшэ гэхэ.

Үлэ барисын хажуугаар гараһан зарим мухар һүзэгтэн харгыда хэрэгтэй, саашадаа туһатай гэжэ «эзэдынь» хүндэлэн, архи үргэхэ, сахар, пряник, айраһа, үрмэ табиха, бүдэй үртэһэ шагтагалха, орооһо таряанай зүйл сасаха гэхэ мэтээр «эзэдэйнь» сэдьхэл тэжээһэн болодог. Хадын эзэд бии гэһэн хуурмаг үгэдэ этигэхээ болибошье һаа, табисын хажуугаар тогтонгүй ходо гарахагүй, сугтаа ябаһан зонһоо нэгэ бага зайлан, һамбаашалан татажа, мэдэнгүй унагааһан хэбэртэйгээр папирос орхижорхихо, набшаһаншье һаань, хамарай тамхиншье һаань үлэдэ залаха, конфетэ унагаажархиха гэхэ зэргээр үлэ табисатай далда нюусаар тоосоогоо хэдэг хүнүүд һулагүй бии. Үлэдэ юумэ табихадаа бусадһаа гайхаха ушарынь хадаа обоо, барисын ёһололой хүндэгүй боложо, хойшоо гаран хуушаржа байһаниие элитээр гэрэшэлнэ.

Гэбэшье, обоо бумхан тахиха, үлэ барисада юумэ үргэхэ ёһолол дүүргэдэг зарим һүзэгтэй хүнүүд мүнөөшье бии байдаг. Хаа яа зарим һүзэгтэй хүгшэд, үбгэд обоодо, хада уулын табисада юумэ табингүй гараһанһаа боложо хүнүүдэй мориндоо унаһан, гэмтэһэн, шоно нохойдо боорлуулһан, ээрүүлһэн, айһан гэлыһэн тухай ехэл этигэнгеэр хөөрэдэг ушарнууд бии.

Яахадаа имэ заншал, ёһолол хүнүүдые һүрдүүлэн, бохинуулан байха болоһон юм гэбэл иимэ.

Эртэ урда сагай зэрлиг хүнэй ухаан бодолой хүгжөөгүй, модохир мохоо, байгаалиин хүгжэлтын хуули ёһые зүбөөр тайлбарилжа шадахагүй, байгаалиин һүртэ хүсэндэ сүм эзэлэгдээд байха үедэ байгаалиин элдэб үзэгдэлнүүдтэ шүтэхэ ябадал анха түрүүн бии болоо бэлэй. Газарай хүдэлөөн, уһанай үерлэхэ, залинай бууха, сахилгаанай сахилха, ган гасуурай болохо, үхэл тахалай дэлгэрхэ гэхэ мэтын байгаалиин үзэгдэлнүүдэй юунһээшье болодогые мэдэхэгүй байһан дээрэһээ ямар нэгэн юрэ бусын хүсэнэй дошхоролго, уур сухалһаа болоно ха гэһэн һанал бодол тэдэнэй ухаанда хадуугдаһан байна. Ахир өөдэгүй, үйлэдбэриин дүй дүршэлгүй анха түрүүшын хүнүүд байгаалиин хүсэнүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэхэ шадалгүй, тэдээнһээ дууһан дулдыданги байгаа.

Эгээл энэ үнжэгэн тулюур эртэ балар сагай хүнүүд байгаалиин хүсэнүүдһээ айха һүрдэхэдөө, зобохо тулихадаа, хайрлаха хамгаалха, аршалха хүсэнүүд байжа болохо, тэдэндэ һүгэдэн мүргэхэдэ, тэдэниие хүндэлхэдэ, гуйхада магад аршалжашье болохо гэһэн һаналһаа хада уулые аргадан тахижа, барисада үргэл хэжэ эхилһэн байна.

Үнэхөөрөөшье анха түрүүшын хүн зоной ажабайдал хэлэшэгүй зобололонтой, бэрхэтэй байгаа. Мантан томо мамонт, носорогуудые агнахадаа гү, али аюул ехэтэй мяхашан агы нүхэнэй эреэн гүрөөһэн, арсалан ба хара гүрөөһэн гэдэгүүдһээ ами голоо абархын түлөө бариха зэбсэгүүдынь гэхэдэ, үзүүртэй шулуу хабшуулһан обор тулюур, бааза модон жада гү, али нойтон шиндам байгаа. Ан арьяатаниие барижа эдихэ гү, али тэдэнһээ бэеэ абаралгань шуһата ехэ байлдаан боложо, олонойнь ами наһые абаашадаг байгаа. Арьяатан дайсадымнай намнан зайлуулыш, ашаг туһатай ан гүрөөһэдые суглуулан асарыш гэжэ хада уулые эзэтэй болгоод, тэдэндээ мүргэдэг һэн.

Ан гүрөөһэ элбэгээр барижа, мяхатай, тоһотой, арһатай, шүрбэһэтэй, садхалан байха сагынь үсөөн, харин олонхи ушарта амандаа абаашаха юумэ үгы, үлэсхэлэн хооһон байдалда, туража үхэхын туйлда хүрэдэг, тахал үбшэн, зуд туранхада дайрагдадаг һэн. Иимэ аюулта сагай ерэхэдэ аймхай, тулюур эртэ сагай хүнүүд «хурмаста тэнгэриин гү, али хада уулын эзэдэй, лус сабдагай» дошхон шэрүүн уур сухалһаа болобо гэжэ һүүлшынгээ зөөри, хони малаа хюдажа, эдеэ хоолоо үлэ барисада сасажа, тайлга тахижа, тэдэниие ган гасуурһаа, элдэб аюулһаа хамгаалхые хада уулын эзэдһээ гуйдаг һэн. Тингэжэ, олон зуунжэлэй саада тээ үйлэдбэриин хүсэнүүдэй бирагүй тулюур байхада, байгаалиин хүгжэлтын хуули ёһые мэдэхэгүй балар харанхы үенүүдтэ дэлхэй дайдада мүргэхэ, һүрдэхэ ёһолол бии болоһон юм.

Бүри эртэ урдын зэрлиг барга сагһаа эшэ үндэһэтэй тайлга тахилгые ламын шажан өөрынгөө номнолдо тааралдуулан зарим тэды юумынь шэнэлээд хэрэглэһэн юм. Ламын шажанай бии болохоһоо холо урид хүнэй зэрлиг байха сагта бөөгэй тахидаг тайлга, онго тэнгэридэ мүргэхэ ёһолол бии болоһон юм. Энэ ёһолол бүри һаяын үе болотор сахигдадаг һэн. Ажабайдалайнгаа обор өөдэгүй, байгаалиин абари аашаһаа хүсэд дулдыданги бөө мүргэлтэн сагай уларилые «хубилуулагша» эзэдһээ бороо хура, ургаса ногоо, мал адууһанай тобир тарган орохые гуйжа тайлга тахидаг, үлэ барисада юумэ үргэдэг һэн.

Бөөгэй тайлгые ламанарай обоо болгон хэрэглэһэн тухай бурядай түрүүшын эрдэмтэ Доржи Банзаров ингэжэ бэшээ һэн. «Буддын шажантай боложо байха үедэ арадай бусад шажан шүтэлгын ёһололнуудта адляар обоо гээшэ нэгэ бага хубилалтада ороод үлэһэн байгаа. Шажан шүтөөн болбол шэнэ ёһололнуудые тараaxa зуураа обоо тахижа, үргэл бариса хэхэ ябадалые үгы болгожо шадаагүй һэн. Арад зониие харын шажанда шүтэдэг зангаарнь орхинхаар обоо тахилгые буддын шажанай удхатай болгоо һаа дээрэ гэжэ харагдаха байгаа»—гэжэ Доржи Банзаров бэшээ һэн.

Бурядуудай дунда буддын шажанай дэлгэрхэтэй хамта хэдэн зуугаад жэлэй турша соо тайлга хэжэ байһан бөө мүргэлтэнэй энэ заншалаа орхихо дурагүй байһан дээрэһээнь тайлга тахилга огтолон хорингүй, өөртөө ашаг олзотой байхыень бодожо тайлгые хубилгажа, обоо болгоһон юм.

Тиимэ болохолоороо, обоо бумхан тахиха, үлэ барисада юумэ табиха, хада уулын «эзэдһээ», «лус» «сабдаг» гэхэ мэтэнүүдһээ айха, гайхаха ябадал эртэ урдын барга балар сагһаа эхилжэ, олон мянган жэлэй турша соо хуушараад, мүлиржэ һалаад орхидоггүй, эрдэм һургуулигүй харанхы һүзэгшэ хүнүүдэй ухаан бодолдо бүхөөр байрланхай, хуушан барга сагай үлэгдэл мүн. Обоо бумхан тахиха, үлэ барисада юумэ үргэхэ, хада уула эзэдтэй байдаг юм, тиимэһээ тэдэниие хүндэлхэ хэрэгтэй гэжэ бөөнэр, ламанар номнодог байгаа. Обоо һайса тахихадаа, үлэ барисада ехээр юумэ үргэхэдөө «хурмаста» тэнгэриин бороо элбэгээр оруулхын, адууһа малай тажар тарган байхын, элбэг дэлбэг ургаса ургуулхын, амитан зоной үнэр баян байхын түлөө үргэл буян үйлдэнэт гэхэ мэтээр харанхы зониие удагa бөөнэр, мунхаруулдаг һэн.

«Байгаалиин һүртэй хүсэнүүд эртэ урда сагай хүн зоной ухаан бодолдо ямар нэгэн харша, далда нюуса, дарaжа байһан хүсэн шэнгеэр һанагдадаг һэн. Бүхы культурна арадуудай байгаалиин хүгжэн гарадаг нэгэ шатада хүн хадаа эдэ һүртэ хүсэнүүдые амитай болгожо харадаг. Иигэжэ байгаалиин хүсэнүүдые амитай болгохо хүсэлһөө бурхад бии болоо» — гэжэ Ф. Энгельс бэшээ һэн. Ингэжэ байгаалиин үзэгдэлнүүдые тон буруугаар ойлгохо ябадалһаа бурят арадай дунда хада уулын «эзэд» тухай хэлсэдэг болоһон юм.

Үлэ барисада юумэ табилга хадаа зарим тулюур хүнэй ухаан бодолдо хада уулын «эзэд» бии гэһэн мунхаг үзэл батадхана. Тэрэнь манай общественн материалистическэ үзэлтэй таарахагүй зүйл болоно. Хэзээдэшье байгаашьегүй, байдагшьегүй, хадын «эзэд», шүдхэр, боохолдой гэхэ мэтын лама бөөнэрэй һанаанһаа абажа зохёоһон хуурмаг худал үгэнүүдтэ этигэхэ ябадалда туһална. Тиимэһээ ажалшадые материалистическэ үзэл сурталаар хүмүүжүүлгэдэ һаад тойбо татана.

Обоо тахилга һүзэгтэй хүнүүдые мунхаруулхаһаа гадна, колхоз, совхозой хүдэлмэришэдэй эмхи журамтай ажал хүдэлмэриие хойшо татадаг байна. Мичуринска биологиин, колхозно эрдэмтэ Т. С. Мальцевай туйлалтануудые болон түрүүшүүлэй ажалай дүй дүршэл хэрэглэжэ, артелиингээ ажахые хүгжөөхын, өөһэдынгөө ажана ба культурна байдалаа һайжаруулхын ба арга мэргэжэлээ нарижуулхын, малажалайнгаа ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхын, үндэр баян ургаса таряа абахын тула үсэд шангаар тэмсэхын орондо обоо тахижа, хада ууладаа мүргөөд, хура бороо гуйгаад, тэнгэри өөдэ хараад, миил наманшалаад һуугты гэжэ энэ ёһолол уряална гээшэ. Эгээл энээндэ энэ ёһололой хамагые хойшо татадаг хархис удхань элирнэ.

Үзэл сурталай болон материальна талаар һүйд тодхор татахаһаа гадна, обоо тахилгатай дашарамдуулан архи, тамхи ехээр уулга боложо, хэдэн үдэрөөр гээгдэнги һаналтай зарим колхознигууд ажалдаа гарангүй, зунай үнэтэ үдэрнүүдые талаар, ямаршье ашаггүйгөөр гээхэ ябадалда хүргэдэг. Тиимэ болохолоороо, хубхай хооһон шанартай обоо тахилга, мүн үлэ барисада юумэ үргэхэ гэхэ мэтын ёһололнууд хүнэй ухаан мэдэрэлые балартуулна, байгаалиин эмниг хүсэнүүдые хазаарлан хэрэглэхэдэнь хүнүүдэй эдэбхи үүсхэлые барина.

Кукурузын, хартаабхын болон огородой культурануудые нарин ба үрэ түгэлдэрөөр харууһалжа, силосно барилгануудые яаралтайгаар барижа, сабшалан һайжаруулха болон хүдөө ажахын бусад шухала хүдэлмэринүүдые хаһа саг соонь үнгэргэжэ, үндэр баян ургаса абахын, малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө час, минута бүхэниие үнэтэйгөөр сэгнэн хүдэлжэ байһан зунай ажалай халуун үедэ хуушан барга заншалдаа баригдан, ажалаа хаяжа обоо тахихаа ошогшодые колхозно ниитэ шоо үзэн буруушааха байха. Наука хадаа баримтануудта, научна шэнжэлэлгэдэ, наринаар шалгагдаһан, ажабайдалаар баталагдаһан тобшололнуудта түшэглэн хада уулын, уһа мүрэнэй бии бололгые, газарай хүдэлэлгые, ган гасуурай бололгые, тэрээнтэй тэмсэхэ замые, газар дээрэ ургамал болон амитанай бии болоһые материалистическээр тайлбарилна. Естественнэ наукануудай научна туйлалтанууд бөөгэй, ламын шажанай обоо бариса тухай хооһон, һанаанһаа абаһан номнолые тон зүйтэйгөөр буруушаана.

Байгаалиин хүсые зүбөөр ашаглажа, атомай хүсые амгалан ажалдаа: электростанцинуудые, газар малтадаг снарядуудые хүдэлүүлгэдэ хэрэглэжэ, гол мүрэнэй урасхалые һэлгэн урадхуулжа, сүл губиине зүлгэ ногоон сэсэрлиг, хлопогой плантаци болгон хубилгажа, оронойнгоо үйлэдбэриин хүсэнүүдые ехэдхэн һаруул һайхан коммунистическэ общество байгуулхын тулада шадамаар хэрэглэжэ байһан үедэ, зарим хүнүүдэй обоо бумхан тахиха, үлэ барисада үргэл табиха гэхэ мэтын хуушан хара барга сагай үлэгдэлнүүдые сахидаг ябадалынь эшэбтэр бэшэ аал? Астрономиин, биологиин, физиологиин, физикын, химиин ба байгаалиин бусад асуудалнуудаар дэлгэрэнгы лекци, элидхэлнүүдые уншажа, материалистическэ үзэл бодолой, научно-гэгээрэлэй пропагандые хүдөөгэй олониитын дунда улам үргэдхэхэ, һайжаруулха гээшэ хуушан сагай хорото үзэл бодолые зарим хүнүүдэй толгойһоо нэбтэ сохин гаргахада туһалха, тэдэниие материалистическэ үзэлөөр хүмүүжүүлхэ гээшэ хүдөө нютагуудта ажалладаг олон тоото багшанарай, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна общественн гэшүүдэй, бидэ, бүхы советскэ интеллигенциин патриотическэ уялга болоно.

Ф. Шулунов, Бурят-Монголой республиканска музейн научна хүдэлмэрилэгшэ.

Венгерскэ Арадай Республикада эсэгэ ороной металлурги хүгжэжэ байна. Сталинварошта байдаг Сталинай нэрэмжэтэ металлургическа комбинадта ороной эгээн хүсэтэ домно баригдаа. Домнын барилгада советскэ мэргэжэлтэд хабаадалсаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: домнын нэгэ хуби харагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

Индиин компартиин ЦК-гэй пленум дээрэ

ДЕЛИ, июниин 17. (ТАСС). Индиин компартиин ЦК-гэй пленум «Гоае сүлөөлхэ тухай» резолюци баталан абаба. Компартиин ЦК хадаа Гоае сүлөөлхын түлөө хүдэлөө бүрин гүйсэдөөр дэмжэхыень арадые уряалба. Олон жэлэй туршада Гоагай арад түмэн гадаадын зонхилогшодто эсэргүү гайхамшагта эрэлхэг зоригтойгоор, баатарлигаар тэмсэжэ байна гэжэ резолюци соонь хэлэгдэнэ. Гоагай 2.200 гаран хүн түрмэдэ хаагдаа, олон хүн Зүүн Африка ба Португали руу сүлэгдөө. Мүн олон хүн түрмэдэ ба хари газарта намнагдан ошоод наһа бараа. Мүнөө Гоа болбол фашистска зэбсэгтэ лагерь шэнги болоо гэжэ резолюци соонь тэмдэглэгдэнэ. Тэндэ гадаадын 15 мянга гаран солдадууд сүлөөрэлгын түлөө арадай хүдэлөөе хэһээлтэ мүрдэлгөөр даража байна.

Португалиие США дэмжэнэ гэжэ заагаад, Индиин компартиин ЦК иигэжэ тэмдэглэнэ: «Иимэ дэмжэлгэ хэгдэжэ огто болохогүй юм. Гоа хадаа Индиин таһаршагүй хубинь мүн. Тиимэһээ сүлөөлэгдэхын, Индитэй нэгэдэхын түлөө тэмсэхэ ябадалдань Гоадахи ахадүүнэрээ бүрин гүйсэдөөр дэмжэхэ гээшэ индийскэ арадай эрхэ ба уялга мүн».

Пленумэй баталан абаһан ондоо резолюци соо, Индиин коммунистическэ партиин ЦК Канпурай забастовко хэһэн бүд нэхэгшэдтэ халуун амаршалга хүргэнэ.

Гурбадахи резолюци соогоо Индиин компартиин ЦК хадаа профсоюзуудай Бүхэиндийскэ конгрессэй үни удаанай ажал-ябуулагша Н. М. Джошиин дурасхаалые тэмдэглэбэ.

Советскэ Союзда эльгээгдэхэ траулер Англида уһанда табигдаа

ЛОНДОН, июниин 16. (ТАСС). Үсэгэлдэр Лоустофтохи «Брук Марин Лимитед» гэжэ судна бүтээлгын фирмэ Советскэ Союзай захилаар баригдажа байһан 20 траулерай эгээн түрүүшынхиие уһанда табиба. СССР-һээ Лондондо байдаг худалдаа наймаанай түлөөлгэтэ зургаанай, «Брук Марин Лимитед» фирмын ба хүршэ фирмэнүүдэй түлөөлэгшэд, Лоустофтын мэр, мүн городой олон зуугаад хүн зон траулерай уһанда табигдаха үедэ байлсаба.

Судные уһанда табиһантай дашарамдуулан хэгдэһэн банкет дээрэ фирмые эрхилэгшэ Даусетт хадаа фирмын ба захилга хэһэн Советскэ Союзай хоорондо тогтоогдоһон хэн хэндээ ашагтай худалдаа наймаанай харилсаануудай шухала байһаниие тэмдэглэбэ. Эдэ харилсаанууд хүгжөөгдэхэ ба саашадаа һайжаруулагдаха юм гэһэн этигэл найдабаряа тэрэ мэдүүлээ.

СССР-һээ Англида байдаг торгпред В. А. Каменский харюу үгэ хэлэбэ. Бүхы оронуудтай худалдаа наймаанай харилсаа хүгжөөхэ гээшэ Советскэ Союзай политикын принципүүдэй нэгэниинь мүн гэжэ тэмдэглэбэ.

Нефтиин асуудалнуудаар Бүхэдэлхэйн IV конгресс дүүрэбэ

РИМ, июниин 16. (ТАСС). Нефтиин асуудалнуудаар Бүхэдэлхэйн IV конгресс үсэгэлдэр Римдэ хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Академик А. В. Топчиеваар толгойлогдоһон советскэ делегаци конгрессэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

В. М. Молотов Индиин Республикаһаа ООН-до байдаг түлөөлэгшэ Кришна Менонтой уулзаба

НЬЮ-ЙОРК, июниин 16. (ТАСС). Июниин 15-да СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов Индиин Республикаһаа ООН-до байдаг түлөөлэгшэ г-н Кришна Менонтой уулзаба. Хөөрэлдөөн нэгэ час үргэлжэлөө. СССР-һээ ООН-до байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшэ А. А. Соболев хөөрэлдөөнэй үедэ байлсаба.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогш СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотовоор толгойлдоһон СССР-эй делегаци ООН-э Уставай батaлагдаһаар 10 жэлэ ойн хүндэлэлдэ болохо Нэгэдэм Нацануудай Организациин ой сессидэ хабаадахын тула июниин 1 най үдэшэ Нью-Йоркһоо Сан-Фра циско мордон ябаба.

Дүрбэн гүрэнэй правительствонуудай толгойлогшонорой болохоёо байһан зүблөөн тушаа

ПАРИЖ, июниин 16. (ТАСС). Баруунай гурбан гүрэнүүд Женевэдэ дүрбэн гүрэнэй зүблөөнэй зарлагдахын урда тээ Хойто-атлантическа союзай соведэй ээлжээтэ бэшэ сесси үнгэргэхөөр шиидэбэ гэһэн мэдээс нүүд парижска хэблэлдэ толилог бо. Тус сесси Парижда июниин 1 най үдэр эхилхэ гэжэ хараалагда

Турецкэ президент Ливанда ошобо

БЕЙРУТ, июниин 16. (ТАСС). Премьер-министр Аднан Мендересээр ба дээдэ тушаалта бусад хүнүүдээр үдэшэгдэн Турциин президент Джеляль Баяр мүнөөдэр онсо хэрэгтэйгээр Бейрут ерэбэ.

Баярай ерэлгэтэй дашарамдуулан дайсан харша ямар нэгэн үзэгдэлые тохёолдуулхагүйн тула Бейрудтэ ба ливанска бусад городуудта полициин шанга хэмжээнүүд абтаа.

«Телеграф» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, «олониитын һаналые үүдхэбэ» гэжэ гэмнээд, энэ газетын главна редактор ба эзэн Насиб Метни гэгшые полици арестовалаа.

«Турциин президентын ерэлгэнь турецко-ирако-английска сэрэгэй союзтай холбоотой бэшэ юм гэжэ ливанска арадые ямаршье хүсэн этигүүлжэ шадахагүй» гэжэ «Телеграф» газетэ түрүү бэшэг соогоо үсэгэлдэр зааба.

Газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр танигдахагүй хүнүүд президент Баярай ерэһэнэй хүндэлэлдэ ливанска засагаархидай байгуулһан триумфальна аркануудай нэгыень шатаагаа.

Үсэгэлдэр Ливанай президент Шамун Ливандахи Англиин посол Чэпмэн-Эндрюстэй уулзаһан, Баярай ба ливанска гүрэнэй ажал-ябуулагшадай хоорондо болохо хэлсээнэй асуудалнуудые тэрээнтэй зүбшэн хэлсэһэн байна гэжэ «Ан-Нахар» газетэ мэдээсэнэ. «Турцитай арабска оронуудые дүтэ болгохо» зорилготой президент Шамунай политическэ хараа бодолые Англиин правительство дэмжэнэ гэжэ газетэ бэшэнэ.

БЕЙРУТ, июниин 16. (ТАСС). Турциин президент Баярай Ливанда ерэһэниие шэнжэлэн, Бейрудэй зарим газетэнүүдэй шэнжэлэгшэд х даа недели соо эндэ байха уед Баяр Ливаниие турецко-иракска с рэгэй союзда нэгэдүүлхэ тухай х сээ хэхые хараална гэжэ мэдүүлнэ.

Энээнтэй дашарамдуулан, «Ал Ахбар» гэжэ ливанска газетэ бэш нэ:

«Турецко-иракска пактда ха маадахыень бүхы арабска ороно дые, тусгаарлабал, Сириие баалах тула английска болон американск бүлэгүүдэй бүхы хүсэеэ табиж бүхы аргануудые хэрэглэжэ байха Бейрудтэ турецкэ президентын ср һэниинь тон гайхалтай байна. Э зорилгоёо бэелүүлхын тула тэдэ б лэгүүд Сиридэ эсэргүү хорото ябуул га хэхыень Турци Ирак хоёрые т хирна».

«Эдэ бүхы баримтанууд, — гэж газетэ саашаа бэшэнэ, — Сиридэ б арабска бусад оронуудта эсэргүү им периалистнуудай хорото ябуулга б лоно. Тиин Ливанда турецкэ през дентын ерэлгэнь энэ хорото ябуулг хуби гээшэ. Ливанай харюусалг хүнүүд уласхоорондын түгшүүрэл һулаpуулхын тула хэгдэжэ байһа оролдолгые тоодо абадаггүй занга раа байна. Тэдэнэр Бандунгын конференци, Австритай эбэй догово рые баталалга, советско-югослав деклараци, Советскэ Союзда Неру ошолго, Москва ерэхыень Алек уэрые урилга гэхэ мэтын түүхэтэ бытинуудые тоодо абанагүй».

«Ан-Шарк» гэжэ ливанска газет мэдээсэһэнэй ёһоор, столицын хэд газетэнүүдэй редакцида эльгээ олон бэшэгүүд соогоо Ливанай оло ниитэ Бейрудтэ Баярай ерэһэндэ дурагүй байһанаа мэдүүлнэ.

Аргентинэдэхи событинууд

НЬЮ-ЙОРК, июниин 17. (ТАСС). Буэнос-Айрестэ президент Пероной правительствода эсэргүү зэбсэгтэ тэмсэлэй боложо байһан тухай мэдээсэлнүүдые американска информационно агентствонууд тараана. Ассошиэйтед пресс агентствын дамжуулһанай ёһоор, хэдэн сэрэгэй самолёдууд городой дунда байдаг правительствын байшангые бомбодобо. Городто пулемёдоор ба миномёдоор буудалгын абяан дуулдана.

НЬЮ-ЙОРК, июниин 17. (ТАСС). Католическа шажанда эсэргүү правительствын зарим хэмжээ-ябуулгануудта хүнүүдэй ехэ дурагүй байһан дээрэһээ, Пероной правительствода эсэргүү үймөөн болоо гэжэ харуулхые американска хэдэн газетэ оролдоно.

Үймөөе дараһанай һүүлээр Пероной байдал урдынхиһаа һайн болохогүй юм, мүнөө хүрэтэр байһанһаа бүри ехэ түбэг бэрхэшээлнүүдые тэрэ дабаха баатай болохо юм гэжэ нью-йоркско «Дейли Ньюс» газетэ занана.

Тус газетэ аргентинскэ президентын «тушаал дэбжэлгын эсэсые» һэшхэлгүйгөөр таамаглан хэлэнэ.

НЬЮ-ЙОРК, июниин 17. (ТАСС). Президент Хуан Перон Аргентинэдэ амгалан байдалые «саг зуура» тогтоогоо гэжэ Ассошиэйтед пресс агентство американска дээдэ тушаалта нюурнуудай һаналые баримталан мэдээсэнэ.

Католическа шажаниие Пероной «мүрдэжэ» байһаниие тэсэжэ шадахагүй байһан тухайгаа Перондо Холбоото Штадуудай һануулхыень США-гэй түлөөлэгшэдэй палатын гэшүүд Морано, Гордон, Анфузо гэгшэд эрибэ гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетэ Вашингтонһоо мэдээсэнэ.

Морано, Анфузо гэгшэд Перон правительствода эсэргүү үймөөн хэгдэхын урда тээ өөһэдынгөө м дүүлгэнүүдые бэлэдхэбэ.

НЬЮ-ЙОРК, июниин 17. (ТАСС) Буэнос-Айресһээ Юнайтед пр агентствын корреспондентын мэд сэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр үдэшэ А гентинын президент Хуан Перон р диогоор үгэ хэлэбэ. Правительств на сэрэгүүд, далайн сэрэгэй флод солдадууд ба офицернүүдэй үймө дараба гэжэ тэрэ мэдээсээ. Үйм толгойлогшод бэеэ тушааһан ба аре товалагдаһан байна гэжэ Перон м дүүлбэ.

НЬЮ-ЙОРК, июниин 17. (ТАСС) Юнайтед пресс агентствын корре пондентын Монтевидеоһоо мэдээс һэнэй ёһоор, Аргентинэһээ зугадаһа үймөөшэдые һуулган ерэһэн арге тинскэ 35 самолёт Уругвайда бууһ

Аргентинскэ 90 гаран үймөөш Монтевидеодо баригдаа. Тэдэн ниидэжэ ерэһэн самолёдууд 1951 он до Аргентинэдэ болоһон восстани үедэ тохёолдоһон ушартал адляр Аргентинэдэ бусаагдан үгтэхэ гэж Уругвайн дотоодын хэрэгүүдэй м нистр Франсиско Гамарра зааба.

НЬЮ-ЙОРК, июниин 17. (ТАСС) Буэнос-Айрестэ болоһон зэбсэгт байлдаанай үедэ 156 хүн алагда 96 хүн хүндөөр шархатаа, 800 хү хүнгэнөөр шархатаа гэжэ Юнай тед пресс агентствын мэдээсэлнүү соо заагдана.

НЬЮ-ЙОРК, июниин 17. (ТАСС) Юнайтед пресс агентствын корре пондентын Монтевидеоһоо дамжуу һанай ёһоор, аргентинскэ тусха станци ба аргентинскэ үмсын бү радиостанцинууд мүнөө үглөөнэй час 20 минутада богони бюллетен дамжуулба, бүхы орон дотор амга лан тайбан байна гэжэ тэрээн соого зааба.

АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ УЛАН-УДЫН ГОРОДСКОЙ СОВЕДЭЙ ДҮРБЭДЭХИ СЕССИ ЗАРЛАХА ТУХАЙ

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй дүрбэдэхи сесси 1955 оной июниин 20-до, понедельнигтэ, үдэшын 7 часта ород драмын театрын байшан соо (Ленинэй үйлсөөр, № 46) болохо гэжэ городской Соведэй депутадуудта дуулгагдана.

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй гүйсэдкоми

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

С П О Р Т

Онгосоор холын тамаралгада мордобо

Уһанай спортын Улан-Удэ станциһаа «Спартак» общестын 10 спортсменүүд-һэлюурдэгшэд онгосоор Иркутск мордобо. Эдэнэр онгосоор тамаржа Иркутск хүрөөд, гэдэргээ тэхэрин ерэхэ юм. Тиихэ зууpaa, республикын эрхим һэлюурдэгшэд В. Клочко, В. Коростин, Ф. Хабухаев, П. Черных, Б. Андросюк, М. Соболева, М. Алексеева, М. Заиграева, А. Зайцева гэгшэд тренер В. Большинай хүтэлбэри доро 1070 километрые гаталха байна. Һэлюурдэгшэд Сэлэнгэ мүрэниие, удаань Байгал далайе гаталаад, Ангара мүрэн дээгүүр тамаран, Иркутск город хүрэхэ юм. Энэ тамаралга «Спартак» общестын һэлюурдэгшэдэй 3-дахи Бүхэроссийска спартакиадада өөрынгөө командые бэлэдхэлгэдэ зорюулагдана.

Манай һэлюурдэгшэд Иркутск городой спортсменүүдтэй тэндэ нүхэрэй ёһоной мүрысөөнүүдые үнгэргэхэ байна.

Н. Капитонова, һэлюурдэлгээр СССР-эй спортын мастер.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32. заместителя редактора — 32-74. отв. секретаря — 27-37. партийной жизни, сельского хозяйства— 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74. корректорская—32-67. бухгалтерия 37-32 Для междугородных переговоров — 16.

Н—00485. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 3291